

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

YETİŞTİRME YURDU BAKIMINDA BULUNAN ÇOCUKLARIN
DAVRANIŞ SORUNLARI VE YETİŞTİRME YURDU
PERSONELİNE YAPILAN EĞİTİMİN BU SORUNLAR
ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

İsmail Emre ALP

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Osman GÜRDAL

Tez. No: 158

ISPARTA-2018

KABUL ve ONAY SAYFASI

Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürlüğüne;

Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Programı Çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma, aşağıdaki jüri tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 12/07/2018

Tez Danışmanı : Dr. Öğretim Üyesi Osman GÜRDAL
Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim AD

Üye : Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK
Sağlık Bilimler Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Üye : Prof. Dr. Ahmet Nesimi KIŞIOĞLU
Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Üye : Dr. Öğretim Üyesi Osman GÜRDAL
Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı

ONAY: Bu yüksek lisans tezi, Enstitü Yönetim Kurulu'nca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Mustafa KAYAN
Enstitü Müdürü

BEYAN

“Yetiştirme Yurdu Bakımında Bulunan Çocukların Davranış Sorunları ve Yetiştirme Yurdu Personeline Yapılan Eğitimin Bu Sorunlar Üzerindeki Etkisi” adlı Yüksek Lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

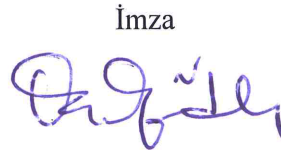
Tezi Hazırlayan

İsmail Emre ALP

İmza

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Osman GÜRDAL

İmza

TEŞEKKÜR

“Yetiştirme Yurdu Bakımında Bulunan Çocukların Davranış Sorunları Ve Yetiştirme Yurdu Personeline Yapılan Eğitimin Bu Sorunlar Üzerindeki Etkisi” isimli tez çalışmasının her aşamasında ilgi ve desteğini esirgemeyen sayın hocam Dr. Öğr. Üyesi Osman GÜRDAL’a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yapılan çalışmalarda her türlü yardımını esirgemeyen ve tecrübesini paylaşan Prof. Dr. Ahmet Nesimi KİŞİOĞLU’na ve tezimin son halini edit edip gözden geçiren Prof. Dr. Hikmet ORHAN’na teşekkür ederim.

Tez çalışmamda bana her zaman destek olan meslektaşım Kamil ÜNLÜ hocama teşekkür ederim.

Tezimin her aşamasında her türlü desteğini esirgemeyen sevgili eşim Nurgül ALP’e ve Eğitim-Öğretim hayatımın her aşamasında daima yanımda olan Annem Emetullah ALP, babam Mustafa ALP ve ablam Dr. Tuğba Nur ASLAN’a tüm kalbimle teşekkür ederim.

Son olarak varlıkları ile ailemize neşe katan oğlum Mustafa ALP, kızım Elif Sare ALP ve yeğenim Yiğit Eren Aslan’a teşekkür ederim.

Son olarak fakat en az olmayan bir şekilde bana bu çalışmayı bahşeden Allah Teala’ya hamdederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

TEŞEKKÜR	iv
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR LİSTESİ	ix
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xv
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	2
2.1. Ergenlik Evresinin Gelişim Özellikleri	2
2.2. Ergenlik Evresinde Görülen Davranış Sorunları.....	3
2.2.1. Davranış Sorunu Nedir?	3
2.3. Korunmaya Muhtaçlık Olgusu	4
2.4. Korunmaya Muhtaç Çocukların Davranış Sorunları.....	5
2.4.1. Korunmaya Muhtaç Çocuklara Yönelik Bakım Hizmetleri.....	7
2.4.2. Korunmaya Muhtaç Çocukların Kurum Bakımı Altına Alınması	7
2.4.3. Kurum Bakımı	8
2.4.4. Yetiştirme Yurtlarının Kuruluş ve Görevleri	9
2.4.5. Kurum Personelinin Görev ve Yetkileri.....	10
2.4.5.1. KDK'nın Görev ve Yetkileri	10
2.4.5.2. Sosyal Servisin Görev ve Yetkileri.....	11
2.4.5.3. Müdürün Görev ve Yetkileri.....	12
2.4.5.4. Müdür Yardımcısının Görev ve Yetkileri.....	12
2.4.5.5. Sosyal Hizmet Uzmanının Görev ve Yetkileri	12
2.4.5.6. Psikoloğun Görev ve Yetkileri	13
2.4.5.7. Grup Sorumlusunun Görev ve Yetkileri.....	13
2.4.5.8. Doktorun Görev ve Yetkileri	14
2.4.5.9. Diyetisyenin Görev ve Yetkileri	14
2.4.5.10. Hemşirenin Görev ve Yetkileri.....	14
2.4.6. Sosyal Hizmetler Personelinde Olması Gereken Özellikler.....	15
2.5. Koruyucu Aile	16
2.6. Evlat Edinme	17
2.7. Tanımlar	18
3. GEREÇ ve YÖNTEM	19
3.1. Araştırmanın Tipi ve Zamanı	19
3.2. Araştırmanın Evreni	19
3.2.1. Isparta Yetiştirme Yurdu	19
3.3. Veri Toplama Araçları	20
3.4. Verilerin Toplama Yöntemi	20
3.5. Eğitim Sunumları	21
3.6. Araştırmanın Üstünlükleri ve Kısıtlılıkları	22
3.7. Verilerin İstatistiksel Analizi	22
3.8. Etik	23

4. BULGULAR.....	24
4.1. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular.....	24
4.2. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Değişikliği - Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Değişikliği Ortalamalarının Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon Testi Sonucu.....	29
4.3. Eğitim Öncesi Davranışta Anlamsız, Eğitim Sonrası Davranışta Anlamlı İlişki Bulunan Ki-Kare Testi Sonuçları (İstenilen Durum).....	30
4.3.1. Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	30
4.3.1.1. Okul ve İşten Kaçma Davranışı	30
4.3.1.2. Tahripkarlık	32
4.3.2. Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	34
4.3.2.1. Saldırganlık	34
4.3.3. Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yetiştirme Yurdu Gelmeden Önce Kaldığı Yer Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	36
4.3.3.1. Sigara İçme	36
4.4. Eğitim Öncesi Davranışta Anlamlı, Eğitim Sonrası Davranışta da Anlamlı İlişki Bulunan Ki-Kare Testi Sonuçları (Değişmeyen Durum).....	38
4.4.1. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	38
4.4.1.1. Yalancılık.....	38
4.4.2. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yetiştirme Yurdu Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	40
4.4.2.1. Hırsızlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	40
4.4.2.2. Tahripkarlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	42
4.4.2.3. Alkollü İçki Kullanma Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	45
4.4.2.4. Tik Geliştirme Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	47
4.4.3. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu	

Düzeylerinin Kardeşlerinin Olma Durumu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	49
4.4.3.1. Tahripkarlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	49
4.4.3.2. Yalancılık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	51
4.4.4. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	52
4.4.4.1. Kavgacılık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	52
4.4.4.2. Hırsızlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	54
4.4.4.3. Saldırganlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	57
4.4.4.4. Altını İslatma Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	59
4.4.4.5. Yalancılık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	61
4.4.5. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Okula Devam Etme Durumu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	63
4.4.5.1. Kavgacılık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	63
4.4.5.2. Okul ve İşten Kaçma Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	65
4.4.5.3. Hırsızlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	66
4.4.5.4. Tırnak Yeme Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	67
4.4.5.5. Alkolü İçki Kullanma Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	69
4.4.5.6. Sigara İçme Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	70
4.4.5.7. Utangaçlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	71
4.4.5.8. Yasalara Karşı Gelme Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	73
4.4.5.9. İtaatsizlik Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları	74
5. TARTIŞMA.....	76
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	80
ÖZET.....	82
ABSTRACT	83
KAYNAKLAR	84

EKLER.....	87
Ek 1. Anket Formu	87
Ek 2. İzin-Valilik	91
Ek 3. Özgeçmiş Formu	92

KISALTMALAR LİSTESİ

- AD** : Anabilim Dalı
- KDK** : Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulu
- SDÜ** : Süleyman Demirel Üniversitesi
- SHÇEK** : Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
- SPSS** : Statistical Package for Social Science
- SS** : Standart Sapma
- M.K** : Medeni Kanun

TABLolar LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 4.1. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yaş Grubuna Göre Dağılımı.....	24
Tablo 4.2. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Anne Babasının Yaşam Durumuna Göre Dağılımı	24
Tablo 4.3. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Herhangi Bir Yakınının Olma Durumuna Göre Dağılımı	25
Tablo 4.4. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişilerin Olma Durumuna Göre Dağılımı	25
Tablo 4.5. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığına Göre Dağılımı.....	25
Tablo 4.6. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumuna Göre Dağılımı	26
Tablo 4.7. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Sıklıklarına Göre Dağılımı	26
Tablo 4.8. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Kardeşlerinin Olma Durumuna Göre Dağılımı	26
Tablo 4.9. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Kardeş Sayısına Göre Dağılımı	27
Tablo 4.10. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Kardeşlerinin Kaldığı Yere Göre Dağılımı	27
Tablo 4.11. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Kardeşleriyle Görüşme Durumuna Göre Dağılımı.....	27
Tablo 4.12. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Kendine Ait Sürekli Kullandığı Özel Eşyasının Olma Durumuna Göre Dağılımı	28
Tablo 4.13. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Kalma Süresine Göre Dağılımı.....	28
Tablo 4.14. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Gelmeden Önce Kaldığı Yere Göre Dağılımı	28
Tablo 4.15. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Okula Devam Etme Durumuna Göre Dağılımı	29
Tablo 4.16. Eğitim Öncesi ve Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Değişikliği Düzeyi Ortalamaları	29
Tablo 4.17. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Okul ve İşten Kaçma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	30

Tablo 4.18. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Okul ve İşten Kaçma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	31
Tablo 4.19. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	32
Tablo 4.20. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	33
Tablo 4.21. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Saldırganlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	34
Tablo 4.22. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Saldırganlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	35
Tablo 4.23. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Sigara İçme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	36
Tablo 4.24. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Sigara İçme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	37
Tablo 4.25. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	38
Tablo 4.26. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	39
Tablo 4.27. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	40
Tablo 4.28. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	41
Tablo 4.29. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	42
Tablo 4.30. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	43

Tablo 4.31. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Alkollü İçki Kullanma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	45
Tablo 4.32. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Alkollü İçki Kullanma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	46
Tablo 4.33. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tik Geliştirme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	47
Tablo 4.34. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tik Geliştirme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	48
Tablo 4.35. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Kardeşlerinin Olma Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	49
Tablo 4.36. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Kardeşlerinin Olma Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	50
Tablo 4.37. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Kardeşlerinin Olma Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	51
Tablo 4.38. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Kardeşlerinin Olma Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	51
Tablo 4.39. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Kavgacılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	52
Tablo 4.40. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Kavgacılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	53
Tablo 4.41. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	54
Tablo 4.42. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	56
Tablo 4.43. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Saldırganlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	57

Tablo 4.44. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Saldırganlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	58
Tablo 4.45. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Altını İslatma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	59
Tablo 4.46. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Altını İslatma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	60
Tablo 4.47. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	61
Tablo 4.48. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	62
Tablo 4.49. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Kavgacılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	63
Tablo 4.50. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Kavgacılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	64
Tablo 4.51. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Okul ve İşten Kaçma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	65
Tablo 4.52. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Okul ve İşten Kaçma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	65
Tablo 4.53. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	66
Tablo 4.54. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	67
Tablo 4.55. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tırnak Yeme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	67
Tablo 4.56. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tırnak Yeme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi	68

Tablo 4.57. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Alkollü İçki Kullanma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	69
Tablo 4.58. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Alkollü İçki Kullanma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	69
Tablo 4.59. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Sigara İçme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	70
Tablo 4.60. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Sigara İçme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	71
Tablo 4.61. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Utangaçlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	71
Tablo 4.62. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Utangaçlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	72
Tablo 4.63. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yasalara Karşı Gelme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	73
Tablo 4.64. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yasalara Karşı Gelme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	73
Tablo 4.65. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen İtaatsizlik Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	74
Tablo 4.66. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen İtaatsizlik Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamli İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi.....	75

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1. Eğitim Öncesi ve Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Değişikliği Düzeyi Ortalamaları	30
--	----

1. GİRİŞ

Çocuk Hakları Evrensel Bildirgesi “İnsanlık, çocuğa verebileceğinin en iyisini vermekle yükümlüdür.” cümlesi ile başlar. Burada her çocuğun; yaşama, sağlıklı gelişme, eğitim, korunma gibi temel haklara her koşulda sahip olduğu ifade edilmektedir (1).

Yaşamında yıpratıcı olaylarla karşılaşmış, ihmal ve istismar edilmiş, sosyal tehlikelere maruz kalmış çocuklar, bu olumsuzluklardan korumak ve psikolojik gelişimlerini daha sağlıklı hale getirmek amacıyla koruma altına alınırlar (2).

Kimstesiz ve korunmaya muhtaç çocukların ve gençlerin gelişimi, bu çocuklara aile ortamını sağlayabilecek onlara toplumsallaşma sürecinin yönlendirilmesinde temel hizmeti verecek olan kurumlara ihtiyaç doğurmuştur (3).

Günümüzde bu hizmeti yetiştirme yurtları ve yuvaları vermektedir. Ancak bu bakım hizmeti aile bakım şeklinden çok farklı olup, çocuğun veya gencin sağlıklı gelişimi için gerekli olan sevgi, ilgi ve iletişim ihtiyacını yeterince karşılayamamaktadır (2). Ayrıca gençlerin kişilik ve psikolojik yapılarını, toplumsal boyutlarını ve geleceğe yönelik eğilimlerini yönlendirmede en büyük rolü üstlenen yurtlarda kötü fiziksel koşullar, kurum içi ilişkilerin bozuk olması ve toplumsal çevre ile yeterli ilişkinin kurulamaması gibi pek çok sorun yaşanmaktadır (3). Bu nedenle kurum bakımı altında büyüyen çocuklarda bazı davranış sorunları ortaya çıkmaktadır.

Bu araştırma şu amaçları gerçekleştirmek için yapılmıştır.

1) Isparta merkez çocuk yuvasında koruma altında bulunan 13-18 yaş grubundaki gençlerin davranış sorunlarını ve sosyal uyum problemlerini ve bu sorunları etkileyen faktörleri tespit etmek.

2) Kurum personeline gerekli eğitimler verildikten sonra, bu eğitimlerin gençlerin davranış sorunları üzerinde etkisi olup olmadığını belirlemek

3) Koruma altındaki çocukların yaş, kardeş sayısı, kuruma alınma yaşı ve nedeni, ziyaret edilme durumu, vb. değişkenlere bağlı dağılımlarını belirlemektir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Ergenlik Evresinin Gelişim Özellikleri

Araştırmamızı kapsayan 13-18 yaş grubu kabul edilen ergenlik; çocukluk ile erişkinlik arasında yer alıp gelişme, olgunlaşma ve yaşama hazırlık evresidir. Ergenlik ile başlayan hızlı büyüme, bu evrenin sonunda bedensel, cinsel ve ruhsal olgunluk ile biter (4).

Ergenlik evresi yaşam döngüsünün hem en güzel hem de en zor dönemini içerir.

Freud'un genital dönemi ve Erikson'un "ego kimliği ve rol kargaşası evresi" ergenlik evresine karşılık gelmektedir. Bu evrede benlik kimliği oluşur, eski özdeşimler sarsılarak yeniden değerlendirilir ve bu evreye uygun nitelikler kazanılıp benimsenir (2).

Ergen kendini bulma çabası içindedir. Erikson'un belirttiği gibi ergen benlik kimliğini (ego identity) kazanmak zorundadır. Kazanılamaması halinde kimlik bunalımı yaşar (2).

Ergenlik çağında geliştirilen kimlik duygusu bireyin soyut olarak kendi benliğinin bilinç ve bilinçdışı kabullenışı olduğu gibi cinsel, toplumsal ve mesleki yönlerden somut gelişmelerinin tamamlanması sürecidir (5).

Havighurst ergenlik evresinde çeşitli görevler belirtmiştir. Bunlar; her iki cinsiyetten yaşlılarıyla yeni ve daha olgun ilişkilere girebilme ve başarabilme, eril ya da dişil bir toplumsal rolü gerçekleştirme, fiziğini kabullenme ve bedenini etkili biçimde kullanma, ebeveynlerine ve diğer yetişkinlere karşı duygusal bağımsızlığı elde etme ve mesleğe hazırlanma, toplumsal sorumluluk davranışını isteme ve başarma şeklinde sıralanabilir (2).

Ergenlik döneminde ergenin ruhsal gelişimi ve cinsel kimliği iyice belirginleşir, ilgi alanları genişler, aileye bağımlılığı azalarak ev ve aile ortamından

çıkarak zamanının çoğunu akranlarıyla geçirir. Toplumsal olgu ve olaylara yönelik ilgisi artan ergen, duygu ve düşüncelerini ödünsüz şekilde savunur.

2.2. Ergenlik Evresinde Görülen Davranış Sorunları

2.2.1. Davranış Sorunu Nedir?

Teknolojik gelişmelerin beraberinde getirdiği sosyal, ekonomik ve kültürel alanlardaki gelişmeler sonucu uyum sorunları yaşanabilmektedir.

Bireyin psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarının asgari düzeyde karşılanmaması, beklenmeyen ani hastalıklar, bedensel özürlülük, kalıtım, ailenin sosyoekonomik düzeyi, hatalı çocuk yetiştirme gibi faktörler davranış sorunlarının ortaya çıkmasında etkili olabilmektedir (6).

Gelişim evrelerinin getirdiği doğal zorluklara yakın çevrenin olumsuz etkileri katıldığında, çocukta bunlara tepki olarak çoğunlukla duygusal düzeyde bozukluklar görülebilir. Bu olumsuz tepkilere “uyum ve davranış bozuklukları” denir (7).

Yörükoğlu (1990) tarafından tanımlanan davranış sorunu; bireyin duygu, düşünce ve davranışlarında olağan dışı sapmaların, aykırılıkların olması şeklindedir (8). Bu durum bireyi rahatsız eder, acı verir, kendini ve çevresini mutsuz ederek ilişkilerini sarsar.

Freud’a göre psikolojik olarak uyumlu çocukta bilinçaltı materyal ve kaygı düzeyi az veya hiç yoktur. İd, ego, süper ego arasında enerji dengelidir (2).

Psikolojik açıdan uyumlu çocuk iç çatışmalarından arınmış, gerçeklere göğüs gerebilen, engellemeleri anlayışla karşılayabilen, yetersizlik ve korkularının farkında olup bunlarla baş edebilen, kızgınlığını ve öfkesini kontrol edebilen kişidir.

Çocuğun sağlıklı gelişimi ve kişilik kazanması bir çok sorunun çözülüp engellerin aşıldığı bir çevrede olur. Olumlu çevre, anlayışlı, sevgi ve güven veren çevredir. Bu ortamı bulamayan çocuk güvensiz, karmaşık duygu, düşünce ve çelişkiler içinde sıkışıp kalır. Bu bunalım halinde onu kimsenin sevmediğini düşünür ve istenmediği duygusuna kapılır. Bu durumda çevredekilerinin ilgisini çekmek için

gereksiz davranışlarda bulunur. Bu tür davranışlar zamanla sosyal çevresiyle uyum ve ilişkisini bozar.

Araştırma konumuzu kapsayan 13-18 yaş grubu olarak kabul edilen ergenlik döneminde, ergen de kurallara karşı çıkmaya, intihar girişiminde bulunma, duygusal taşkınlık ve tedirginlik hali gibi olumsuz davranışlar görülebilmektedir. Ergen, okul başarısızlığı, okuldan kaçma, uygunsuz arkadaş edinme, okulda ve evde sürekli sürtüşme, söz dinlememe, kural tanımama, evden kaçma, aşırı öfkelenme ve kavgacılık biçiminde davranışlar sergilediği gibi daha ileri giderek yasaları çiğneme, çılgınca eğlencelere ve sigara, uyuşturucu gibi madde kullanımına yönelebilir (2).

Yörükoğlu (1990)'na göre gençlik çağının ruhsal özellikleri bir arada incelenince ortaya dengesiz ve sağlıksız bir görünüm ortaya çıkmaktadır. Ayrıca ergenlik döneminde sinirlenme, birden tepki gösterme, öfke patlamaları, düşüncesiz davranışlar, çabuk üzüntüye kapılma, içe kapanma, bencillik, güvensizlik ve sürekli kaygı hali gibi davranış sorunları görülür (8).

Fizyolojik ve psikolojik değişme ve gelişmelere bağlı olarak ergende tedirginlik, huzursuzluk, korku ve kaygılar oluşabilir. Bu dönemde kimi ergen toplum içine karışmak yerine kendine döner ve içine kapanır.

Aile ortamında büyüyen ergenlerde karşılaşılan bu davranış bozuklukları, korunmaya muhtaç ergenlik dönemi çocuklarında daha yoğun yaşanmakta ve kalıcı hasarlar bırakabilmektedir (2).

2.3. Korunmaya Muhtaçlık Olgusu

2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'nun 3. maddesine göre korunmaya muhtaç çocuk; beden, ruh ve ahlak gelişimleri tehlikede olup, ana veya babasız, ana veya babası veya her ikisi de belli olmayan, ana veya babası veya her ikisi tarafından terk edilen, ana veya babası tarafından ihmal edilip; fuhuşa, dilencilığe, alkollü içkileri veya uyuşturucu maddeleri kullanma gibi her türlü sosyal tehlikelere ve kötü alışkanlıklara karşı savunmasız bırakılan ve başıboşluğa sürüklenen çocuklar olarak tanımlanmaktadır (9).

Korunmaya muhtaç çocuk (çocuk, ergen) beden, ruh ve ahlak gelişimi tehlikede olan çocuktur, kişisel güvenliği yoktur. Ölüm, ayrılık, terk edilme gibi nedenlerden dolayı ebeveynlerinden yoksundur. Kimi korunmaya muhtaç çocuk ebeveynlerinin hiçbirini tanımamaktadır. Kimileri ise ebeveynleri olduğu halde onlardan yeterli ilgi görmemiş, reddedilmiş, fuhuş, alkol, uyuşturucu, hırsızlık, dilencilik gibi toplumsal tehlikelere karşı maruz ve savunmasız bırakılan, yaşamının bir döneminde kısa ya da uzun süreli örseleyici, yıpratıcı ve kişilik gelişimini olumsuz etkileyen olaylar yaşamış çocuktur (10).

Ölüm, hastalık, boşanma, terk, yoksulluk, sakatlık, işsizlik, savaş, kıtlık, göç, hükümlülük, ailenin parçalanması, çocuğa yeterince bakamama, ailenin parçalanmasından sonraki ikinci evlilikte çocuğun kabul görmemesi vb. birçok sebebe bağlı olarak çocuklar korunmaya muhtaç hale gelmektedir. Bu sayılan nedenlerle çocuk güdümsüz ve desteksiz kalır, çocuğun fiziksel ve psikososyal gereksinimleri karşılanmadığından dolayı çocuk, uyumsuz, suçlu ve korunmaya muhtaç hale gelmektedir (11).

Normal koşullarda çocuğun fiziksel ve ruhsal gereksinimleri aile ortamında karşılanırken yukarıda sayılan nedenlere dayalı olarak ailenin çocuğa karşı üstlenmesi gereken görevi devlet üstlenmektedir (12).

2.4. Korunmaya Muhtaç Çocukların Davranış Sorunları

Ülkemizde korunmaya muhtaç çocukların ve gençlerin sorunu, sosyal değişme sürecinin aile kurumunun yapı ve fonksiyonlarında meydana getirdiği değişimlerden bağımsız ele alınamaz. Bunun nedeni, sosyal yapıda meydana gelen değişmelerin, özellikle sanayileşme ve şehirleşme sürecinin sosyal bir kurum olan aileyi iki ayrı yönde etkilemiş olmasıdır. Çeşitli sosyal kurumlar, ailenin yerine getirmekte olduğu bazı fonksiyonları üstlenmeye başlamış ve sosyal sorunlar ailenin iç dinamiğini etkileyerek aile içi sorunlara yol açmıştır. Bu değişim sürecinde aile kurumu çoğu zaman uyum sağlamada güçlük çekmekte ve kendisi her yönden korunmaya muhtaç duruma gelebilmektedir. Bu durumda çocuk ve gençler ailenin

bakımı, koruması ve yetiştirilmesinden büyük ölçüde veya tamamen mahrum kalabilmekte ve korunmaya muhtaç çocuk ve gençler sorunu ortaya çıkmaktadır (13).

Ülkemizde korunmaya muhtaç gençlerin bakım ve korunmasında en yaygın hizmet şekli kurumlar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Yurtlardaki bürokratik değerlere bağlı ilişkiler ağı ve örgütsel yapı, aile ortamında gelişen bağların ve sevginin bu ortamda gerçekleşmesini büyük ölçüde engellemektedir. Oysa yetiştirme yurtlarında kalan ve ergenlik döneminin başlangıç ya da ortasında bulunan gençlerin fiziksel, duygusal ve zihinsel gelişimlerine ilişkin olarak birtakım ihtiyaçları bulunmakta ve yurtlarda kalmaya başlamalarıyla birlikte çeşitli sorunları ortaya çıkmaktadır. Kurum bakımı altında bulunan gençlerin yaş ve cinsiyetlerine bağlı olarak karşılaştıkları gençlik sorunlarının yanı sıra, aile ortamından uzak olmaları, yurtda kalış süreleri ve okul başarıları gelecekleri hakkındaki beklentilerini büyük ölçüde etkilemektedir. Yetiştirme yurtlarında kalan gençlerde ergenlik sorunları, aile ortamında büyüyen gençlere göre daha fazla yaşanmaktadır. Bu sorunların başlıca olanları, aileleriyle olan temel ilişkilerinin kesilmesi, ana-baba modellerinden yoksun kalmaları ve bu durumun ilerdeki ruhsal gelişimlerini ve sosyal ilişkilerini olumsuz yönde etkilemesidir. Çocukların kişilik gelişiminde annenin taşıdığı önem nedeniyle, özellikle anne yoksunluğu durumunda yetersizlik duygusundan kolaylıkla kurtulamamakta, duygusal ve sosyal gelişmeleri bakımından gecikme ve duraklama gösterebilmektedirler. Anne yoksunluğu çeken yuva ve yetiştirme yurdu çocuklarının, iyi beslenme ve bakılma koşullarına rağmen boylarının kısa kaldığı, kilolarının artmadığı, yürümelerinin, konuşmalarının ve tuvalet eğitimlerinin geri kaldığı araştırmalarla saptanmıştır. Yurtlarda kalan gençlerde çatışma davranışı yoğun olarak görülebilmektedir. Ayrıca ilgisizlik, çevreyi umursamazlık, çekingenlik, arkadaşlık kuramama, öğrenmeye karşı ilgisizlik, saldırganlık gibi ortak davranış özellikleri görülmektedir. Yurtlarda kalan gençlerin büyük çoğunluğu gelecekleri hakkında kaygı duymaktadır. Gelecek korkusunu yenemeyen bu çocuklar yalnızlık duygusu da taşıdıkları için aynı zamanda okumaya, işe ve mesleğe karşı da ilgisiz kalmaktadırlar.

Kısacası kurum bakımı altında bulunan gençler, aile yanında büyüyen gençlerin sahip olduğu sevgi, ilgi ve şefkatten yoksun oldukları için fiziksel,

duygusal ve sosyal bakımdan davranış bozuklukları görülme durumu diğer çocuklara göre daha fazladır (2).

2.4.1. Korunmaya Muhtaç Çocuklara Yönelik Bakım Hizmetleri

Aile ortamında yaşamasını gerektiren koşullara sahip olmayan çocuk, güven içerisinde yetiştirilmesi, bakım ve eğitimi devletin oluşturduğu kurumsal yapılarla sağlanmaktadır (2).

Korunmaya muhtaç duruma gelmiş çocuğun öz ailesi yanında bakım ve korunmasını sağlayıcı hizmetlere öncelik verilmelidir. Ancak bu gerçekleşmiyorsa evlat edinme, koruyucu aile uygulaması ve kurum bakımı gibi bakım türlerine başvurmak faydalı olacaktır (14).

2.4.2. Korunmaya Muhtaç Çocukların Kurum Bakımı Altına Alınması

2828 sayılı kanunda belirtildiği gibi;

- 1) Çocuğa bakmakla yükümlü olan anne baba veya yakınlarının ölmesi,
- 2) Ailenin bir kaza veya doğal felakete uğraması sonucu mal ve can kaybına uğraması ve açıkta kalması,
- 3) Harpler sonucunda anasız, babasız, evsiz, barksız kalma,
- 4) Aile fertlerinin bulaşıcı, sürekli bir beden veya ruh hastalığına yakalanması,
- 5) Ana-baba arasında şiddetli geçimsizlik olması ve ayrılmalar,
- 6) Ailenin ekonomik yoksunlukta olması,
- 7) Anne babanın kötü yolda olması nedeniyle çocuğun ahlak gelişiminin tehlikede olması,
- 8) Evlilik dışı doğumla dünyaya gelmesi,
- 9) Bazı geçici hastalıklar, kaybolmalar veya kasıtlı olarak çocuğu terk etme hallerinin olması,
- 10) Eğitim hataları ve ilgisizlik sonucu çocukların kötü durumda olması,

- 11) Kötü üvey anne veya baba yanında olması,
- 12) Ailenin çeşitli nedenlerle göç etmesi ve çocuğun yalnız bırakılması gibi nedenler korunmaya muhtaç çocukların kurum bakımı altına alınmalarını esas teşkil edecek nedenlerdir (15).

2.4.3. Kurum Bakımı

Kurum bakımı, “bir aile ortamında bulunmayan çocukların kendileri ile herhangi bir kan bağı olmayan diğer çocuklarla birlikte gruplar halinde ya da topluca yaşamaları ve yine kendileri ile kan bağı olmayan ve biyolojik ebeveynlerinin yerini alan yetişkinlerce bakılmaları” olarak tanımlanmıştır (16).

Kurum bakım hizmetleri kanunen çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarında verilmektedir.

2828 sayılı kanuna göre çocuk yuvaları; 0-12 yaş arası korunmaya muhtaç çocuklarla gerektiğinde 12 yaşını dolduran kız çocuklarının, bedensel, eğitsel, psikososyal gelişimlerini, sağlıklı bir kişilik veya iyi alışkanlıklar kazanmalarını sağlamakla görevli ve yükümlü yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

2828 sayılı kanuna göre yetiştirme yurtları; 13-18 yaş arası korunmaya muhtaç çocukları korumak, bakmak ve bir iş veya meslek sahibi edilmeleri ve topluma yararlı kişiler olarak yetişmelerini sağlamakla görevli ve yükümlü olan yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır (9).

2828 sayılı kanuna dayanarak 13 Kasım 1995 tarih ve 22462 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Yetiştirme Yurtları Yönetmeliğinde yetiştirme yurtları şu şekilde tanımlanmıştır. 13-18 ve 18 yaşın üzerinde koruma kararının devamını gerektiren koşulları taşıyan korunmaya muhtaç çocukları, Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı, demokrasi bilincine sahip, insan haklarına saygılı, çağdaş, beden, ruh ve duygusal gelişimlerini sağlıklı, topluma yararlı bireyler olarak yetiştirmek, korumak, bir iş veya meslek sahibi yapmakla görevli ve yükümlü olan SHÇEK’e bağlı kuruluşlardır.

Kurum bakımı, sosyal hizmet uzmanlarınca yapılan sosyal inceleme sonucunda çocuğun ailesi yanında kalması sakıncalı olduğu, aile durumunun düzeltilmesi ve rehabilite edilmesi mümkün olmadığı hallerde yegane bir bakım türüdür. Ayrıca psikososyal gelişimi, mutluluğu ve huzuru için belli bir süre yakın çevresinden uzaklaşması gerekenlerle, ailesinden ayrılmadıkça sorunu çözülemeyecek, psikoterapiye ve özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklar kurum bakımına alınırlar (2).

Araştırma konumuzun kapsamını oluşturan Yetiştirme Yurtlarının kuruluş ve işleyişine ilişkin yönetmeliğe göre korunmaya muhtaç çocuklara verilen hizmetin, tür niteliği ve işleyişine dair esaslar, kuruluşu ve personelin görev, yetki ve sorumlulukları hakkında bilgi vermekte yarar görüyorum.

2.4.4. Yetiştirme Yurtlarının Kuruluş ve Görevleri

Yetiştirme Yurtlarının kuruluş ve işleyişine ilişkin yönetmelikte, her kuruluşun kapasite ve gereksinime göre Genel Müdürlükçe hazırlanacak standart kadrolarda belirtilen sayı ve niteliklere göre personel istihdam edilecektir.

Koordinasyon ve değerlendirme kurulu, müdür, müdür yardımcısı, sosyal hizmet uzmanı, psikolog, öğretmen, diyetisyen, doktor ve hemşire ile gerekli görüldüğünde çocuk temsilcisinden oluşur. Meslekler arası koordinasyon ve ekip çalışmasını sağlayan koordinasyon ve değerlendirme kurulu her ay toplanır.

Her ay yapılan toplantılarda dönem içindeki etkinlikleri gözden geçirmek, çocukların kuruluş, okul ve iş hayatındaki gereksinim ve sorunlarını tartışmak konuya ilişkin önerileri incelemek ve karara bağlamak, çocukların kamu ve özel iş yerlerinde hangi iş ve mesleklerde çalışabilecekleri konusunda yaş, yetenek, ilgi ve istekleri ile çalışacakları iş ve mesleğin durumunu da göz önünde bulundurarak değerlendirmeler yapmak, çocukların öğrenim başarısı, yetenek, ilgi ve istekleri doğrultusunda devam edecekleri üst öğrenim kurumları ve kursları belirlemek, kuruluşta verilen hizmetin verimliliğini artırmak için hizmet içi eğitim programları belirlemek, koordinasyon ve değerlendirme kurulunun başlıca görevlerindedir.

Kuruluşlarda mesleki çalışmalarını koordineli bir şekilde yürütmek üzere sosyal hizmet uzmanları ve psikologlardan oluşan bir sosyal servis kurulur. Sosyal Servis

elemanları, kuruluşlarda çocuklarla doğrudan ilgili olan personeli yönlendirme sorumluluğu taşır. Çocuğun kuruluşa kabulü ve uyumu ile ilgili mesleki çalışmaları yapmak, kuruluştaki bakılan çocukların ana ve babasına veya yakınlarından kimlere ne kadar süre ile izin verilebileceğini belirlemek, çocukların psikososyal gelişimlerine katkıda bulunacak programları, kuruluş ve çevre koşullarını dikkate alarak hazırlamak, uygulamak, değerlendirmek, çocukların korunmasını gerektiren koşulların devam edip etmediğini belirlemek, çocukların okul ve iş yerlerindeki eğitim-öğretim işleriyle ilgili hizmetleri yürütmek, okul-kuruluş ve işyeri-kuruluş işbirliğini sağlamak, çocukların hukuki sorunlarının çözülmesinde yardımcı olmak, kuruluştaki hizmetin verimliliğini artırmak vs. sosyal servisin başlıca görevleri arasındadır (17).

2.4.5. Kurum Personelinin Görev ve Yetkileri

SHÇEK yasının ilgili maddelerine dayanılarak oluşturulan yönetmelikler ile korunmaya muhtaç çocuklara verilen hizmetin tür, niteliği ve işleyişine dair esaslarda, kuruluş ve personelin görev, yetki ve sorumlulukları açıklanmıştır. Yetiştirme yurtları yönetmelikleri ile kurumlarda ihtiyaca göre genel müdürlükçe hazırlanacak standart kadrolara, uygun sayı ve nitelikte personel istihdam edilmesi öngörülmüştür. Profesyonel eğitim görmüş elamanların yetiştirme yurdunda çalışma programlarını, çocukların gereksinim ve sorunlarını, kuruma uyum, bakım ve yetiştirmeleri ile ilgilenmek ve çözüm yolları bulmak ve tartışmak üzere Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulu (KDK) ile sosyal ve eğitsel servis düzenlemiştir (18).

2.4.5.1. KDK'nın Görev ve Yetkileri

KDK; müdür, müdür yardımcısı, sosyal hizmet uzmanı, psikolog, grup sorumlusu, diyetisyen, doktor ve hemşireden oluşur. Müdür kurulun başkanıdır. Müdür bulunmadığı zamanlarda vekili veya yardımcısı kurula başkanlık eder. Meslekler arası koordinasyon ve ekip çalışmasını sağlayan KDK her ay toplanır. Gerekli hallerde kurul müdür tarafından olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

Kurulun görevleri;

1) Kuruluşta korunma altında bulunan çocukların topluma yararlı kişiler olarak yetiştirilmesi amacıyla kuruluşun yıllık çalışma programını hazırlayarak kuruluş müdürlüğüne vermek ve yılda bir uygulamadan alınan sonuçları değerlendirerek il müdürlüğüne bildirmek,

2) Dönem içimdeki etkinlikleri gözden geçirerek çocukların kuruluş ve okul hayatındaki gereksinim ve sorunlarını tartışmak, konuya ilişkin önerileri incelemek,

3) Çocukların öğrenim başarısı, yetenek, ilgi ve istekleri doğrultusunda devam edecekleri üst öğrenim kurumları ve kursların belirlenmesi hususunda değerlendirmeler yapmak,

2.4.5.2. Sosyal Servisin Görev ve Yetkileri

Kuruluşta mesleki çalışmalarını koordineli bir şekilde yürütmek üzere, sosyal çalışmacı, psikolog ve çocuk gelişimciden oluşan bir sosyal servis kurulur. Sosyal servis elemanları kuruluşta çocuklarla doğrudan ilgili olan personeli yönlendirme sorumluluğu taşır.

Sosyal servisin görevleri şunlardır;

1) Çocuğun kuruluşta kabulü, uyumu gerekli bakım ve yetiştirme ile ilgili mesleki çalışmalarını yapmak,

2) Kuruluşta bakılan çocukların, yakınlarından kimlere ne kadar süre ile izin verilebileceğini belirlemek, bu kişiler ve aile hakkında sosyal inceleme raporu hazırlanmasını sağlamak,

3) Çocukların korunmasını gerektiren koşulların devam edip etmediğini belirlemek,

4) İl müdürlüklerince yürütülen koruyucu aile ve evlat edinme hizmetlerine yardımcı olmak,

5) Personelin çocukların özelliğine uygun davranış geliştirmelerini sağlamak amacıyla kuruluş personeline eğitim programları ve seminerler düzenlemektir.

2.4.5.3. Müdürün Görev ve Yetkileri

- 1) Kuruluşun idari, mali ve teknik tüm işlerinin Yasa, Tüzük, Yönetmelik ve Genelgelere göre yürütmek,
- 2) Kuruluştaki çocuklara en iyi biçimde hizmet verilmesine yönelik ortamın hazırlanması konusunda, görevliler arasında iş bölümü yapmak, çocukların hizmete katılımlarını sağlamak için gerekli önlemleri almak ve denetlemek,
- 3) Çocuklara, toplumda gereksinim duyulan iş alanlarının tanıtımı, yeteneklerine uygun meslek seçimi ve benzeri konularda rehberlik hizmetlerinin verilmesini, kamu ve özel işyerlerinde çalışan çocuklarla işverenleri arasındaki ilişkilerin düzenlenmesini sağlamak,
- 4) Personelin özlük hakları, sicil ile ilgili işlemlerinin Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler çerçevesinde yürütülmesini sağlamak,
- 5) Personelin günlük çalışma programlarını, çalışma saatlerini, nöbet çizelgelerini düzenlemek ve uygulamak,
- 6) Hizmet içi eğitim programlarının uygulanmasını sağlamak,
- 7) Kuruluşun çevreye ve topluma tanıtılmasını sağlamak, amacına uygun konularda araştırma ve incelemeler yapılmasını sağlamak,

2.4.5.4. Müdür Yardımcısının Görev ve Yetkileri

- 1) Müdür yardımcısı, kuruluşun hizmetlerinin yerine getirilmesinde Müdüre yardım eder. Müdür bulunmadığı zamanlarda onun vekilidir. Birden fazla müdür yardımcısı olduğunda aralarında iş bölümü yapılır.

2.4.5.5. Sosyal Hizmet Uzmanının Görev ve Yetkileri

- 1) Kuruluşa gelen her çocuğun ilk kabulünü yapmak ve hakkında ilk gözlem raporunu hazırlamak, kuruluşa uyumuna yardımcı olmak,
- 2) Çocukların kendilerine ve topluma yararlı kişiler olarak yetiştirilmelerinin sağlanması amacıyla, sürekli olarak psikososyal gelişimlerini izlemek, kişisel çalışma, sosyal grup çalışması, toplumla çalışma yöntemlerini kullanarak sorunlarının çözümüne yardımcı olmak,

3) Çocuğun ailesi ve yakınları ile gerekli mesleki çalışmaları yapmak ve çocuğun korunmasını gerektiren koşulların devam edip etmediğini izlemek,

4) Çeşitli nedenlerle kuruluştan ayrılacak çocuğu yeni yaşantısına hazırlamak ve yeni yaşantısının izlenmesinde görev almak,

2.4.5.6. Psikoloğun Görev ve Yetkileri

1) Çocuğun kuruluştaki kalış süresi içerisinde zekasını, psikolojik durumunu, yeteneği ile mesleki yönelimi ve ilgi alanlarını belirlemek,

2) Çocuğun yetiştirilmesi, meslek sahibi edilmesi ve sağlıklı bir kişilik kazanması için gerekli uygulamaları yerine getirmek,

3) Özel ilgi gerektiren çocuklarla mesleki çalışmalar yapmak ve çalışmalara ilişkin gerekli raporları hazırlamak, gerektiğinde hastane, psikiyatri klinikleri ve benzeri kuruluşlarla vaka takibi yapmak,

2.4.5.7. Grup Sorumlusunun Görev ve Yetkileri

1) Çocukların sağlıklı gelişimleri amacıyla temizlik, düzen, giyim, yemek yeme, oyun ve benzeri konularda olumlu alışkanlıklar kazanmalarına yardımcı olmak,

2) Çocukların okul ve işyeri devamını sağlamak ve izlemek, programlı çalışma alışkanlığı kazandırmak, okul ve işyeri ile ilgili sorunları çözmek,

3) Çocukları, yetenekleri ve isteklerine göre okul ve meslek seçiminde yönlendirmek,

4) Gündüzlü ve yatılı ortaöğretim kurumlarına devam edecek çocuklar ile üniversite seçme sınavına girecek çocukları belirlemek, üniversite ve yüksek öğretim öğrenci yurtlarından, kredi ve harç olanaklarından yararlanmaları için zamanında başvurularını sağlamak,

5) Çeşitli nedenlerle kuruluştan ayrılacak çocuğu, yeni yaşantısına hazırlamak,

6) Yaptıkları günlük çalışmaları, Müdür tarafından tasdik edilmiş olan bir deftere yazarak imzalamak ve her türlü denetimde gösterilmek üzere saklamak.

2.4.5.8. Doktorun Görev ve Yetkileri

- 1) Çocukların düzenli aralıklarla sağlık kontrollerini yapmak ve her çocuk için sağlık dosyası hazırlamak, genel müdürlükçe gönderilen sağlık formlarının doldurulmasını sağlamak,
- 2) Hasta çocuklar ve personel ile bakmakla yükümlü oldukları kişilerin muayenelerini yapmak, gerekenlerin hastaneye sevkini yapmak ve izlemek,
- 3) Salgın hastalık durumunda gerekli ihbarı yapmak, gereken koruyucu, tedavi edici önlemleri almak ve personelin sağlık kurallarına uyup uymadığını kontrol etmek,
- 4) Diyetisyen bulunmadığı hallerde çocukların beslenmeleri ile ilgili cetvellerin hazırlanmasını ve uygulanmasını sağlamak.

2.4.5.9. Diyetisyenin Görev ve Yetkileri

- 1) Çocukların beslenmeleri ile ilgili cetvellerin hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak, yemek listeleri hazırlanırken çocukların isteklerini göz önünde hazırlamak,
- 2) Hasta çocukların beslenmesinde doktorun önerisine göre yemek listesini hazırlamak,
- 3) Mutfakta hazırlanan yemeklerin kalitesi ve ısıları bozulmadan servise gelmesi ve çocuklara dağıtılması sağlamak,
- 4) Mutfağın sağlık koşullarına göre işletilmesini, mutfak personelinin gerekli temizliğe uymasını ve eğitimini sağlamak,
- 5) Ambar ve deponun sağlık ve beslenme koşullarına göre hazırlanmasını, yiyeceklerin beslenme kurallarına uygun olarak korunmasını sağlamak ve denetlemek.

2.4.5.10. Hemşirenin Görev ve Yetkileri

- 1) Revirde ilaçların korunma ve kullanılmasını, ayrıca çocukların sağlığı ile ilgili kayıtların tutulmasını sağlamak,

- 2) Çocukların sağlık ve temizlikleriyle yakından ilgilenmek, hasta çocukları belirlemek ve doktor kontrolünden geçmesini sağlamak ve doktorun verdiği tedaviyi uygulamak,
- 3) Acil durumlarda ilk yardım yapmak, gerekli önlemi almak,
- 4) Bulaşıcı bir hastalıktan kuşkulandığı durumlarda çocuğu derhal tecrit etmek, doktor ve kuruluş idaresine haber vermek,
- 5) Revir ve tecrit yerleriyle ilgili işleri yürütmek,
- 6) Kuruluşun tüm bölümlerinin sağlık koşullarına uygun olması yönünde çalışmalar yapmak,
- 7) Diyetisyen yoksa mutfak personelinin akciğer ve portör kontrollerini yaptırmalarını sağlamak (17).

2.4.6. Sosyal Hizmetler Personelinde Olması Gereken Özellikler

Kendisini ve çevresini tanımış, çevresi ile barışık, toplum içindeki yerini bilen, mesleğinin gereklerini özümsemiş, güler yüzlü, öğrendiklerini sentezleyip yeni bilgiler üretebilen niteliklere sahip ve mesleği ile uyumlu çalışabilen elemandır (19).

Yetiştirme yurtlarında çalışanlar kamu görevlisi olarak görev yapmaktadırlar. Bu nedenle kurumdaki çocukla birlikte olma süreleri kısıtlı olup çocuğa yaklaşım düzeyleri de sınırlıdır. Ayrıca farklı davranış ve tutum sergileyebilmektedirler. Birden çok farklı nitelikte kişilikle bir arada bulunan çocuğun sağlıklı kişilik ve kimlik edinebilmesi zorlaşmaktadır (20).

Yetiştirme yurtlarında görevli personel;

- 1) Düzenli aile yapısı,
- 2) Kötü alışkanlıkların bulunmaması,
- 3) Hoşgörülü ve sevecen olması,
- 4) Tercihen çocuklu olması,
- 5) Hizmetli personelin en az lise mezunun olması,

- 6) Sosyal ve kültürel yanının olması,
- 7) Spor ve sanatsal yeteneklerinin olması,
- 8) Konuşma üslubunun düzgün ve anlaşılır olması,
- 9) Giyim kuşamına, fiziksel görünümüne dikkat etmesi,
- 10) Güvenilir olması özelliklerine sahip olmalıdır (21, 22).

2.5. Koruyucu Aile

Koruyucu aile, çeşitli nedenlerle öz ailesi yanında bakımları bir süre için sağlanamayan çocukların kendi aile ortamlarında eğitim, bakım ve yetiştirilme sorumluluğunu kısa veya uzun süreli olarak ücretli veya gönüllü statüde devlet denetiminde paylaşan, hissettikleri toplumsal sorumluluğu gösterebilen uygun aile yada kişilerdir.

2828 Sayılı Sosyal Hizmetler kanunu 23. maddesine göre koruyucu aile, mahkemece korunma kararı alınan korunmaya muhtaç çocuğun bakımı ve yetiştirilmesi bu kanuna göre kurulmuş kuruluşlarda olduğu kadar kurumun denetim ve gözetiminde bir “Koruyucu Aile “tarafından da yerine getirilebilir. Koruyucu aile, korunmaya muhtaç çocuğun bakımını ve yetiştirilmesini gönüllü olarak üstlenebildiği gibi kurumca tespit edilecek ve ödenecek bir ücret karşılığında da yapabilir.

Bazı aileler zihinsel, bedensel ya da psikolojik sorunları veya ekonomik yetersizlikleri, boşanma, ölüm gibi sosyal sorunları nedeniyle bütünlüklerini devam ettiremeyip çocuklarının gereksinimlerini karşılayamaz hale gelebilmektedirler. Böyle durumlarda çocuklara yardım edebilmenin en iyi yolu, öz ailesinin koşulları iyileşinceye kadar başka bir ailenin yanında bakımlarının sağlanmasıdır. Bu nedenle tüm dünyada korunmaya muhtaç çocuklar için en çok tercih edilen bakım şekli, ülkemizde de olduğu gibi koruyucu aile bakımındır. Koruyucu aile bakımının çocuğa sağladığı aile ortamı, onun psikososyal gelişiminin sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Koruyucu aile hizmetinde amaç, çocuk için karmaşık ve sorunlu olan bir dönemde özenli davranılarak çocuğun bu dönemi örselenmeden geçirmesini ve normal hayatını devam ettirmesini sağlamaktır. Koruyucu aile çocuklara öz ailesi, okulu ve çevresiyle ilişkilerini devam ettirmelerini sağlayarak yardımcı olur (23).

2.6. Evlat Edinme

Evlat edinme; öz ebeveynden yoksun olan çocuğa sunulan ve sürekli olan bir hizmet türüdür. Bu özellikleri nedeniyle kurum bakımı ve koruyucu aileden farklılık gösterir (2).

Korunmaya muhtaç çocuğun korunma yollarından biri olan evlat edinme; modern hukukta ve anlamda çocuğu olmayanların evlat özlemlerini giderir ve ebeveyninden yoksun olan çocuğa bir ebeveyn olanağı sağlayan yararlı bir kurumdur. Aynı zamanda evlat edinme, ahlaki, sosyal, insancıl ve duygusal bir olgudur (24).

Türkiye’ de yasal olarak evlat edinme 1926 yılında çıkan Medeni Kanunla başlamıştır. Bu kanuna göre evlat edinmenin şartları şunlardır:

- 1) Bir çocuğun evlat edinebilmesi için, evlat edinen tarafından bir yıl süreyle bakılmış ve eğitilmiş olması gerekir.
- 2) Yasa, evlat edinilen için bir yaş şartı gerektirmemiş olup, bir kimse yaşı ne olursa olsun evlat edinebilir. Buna karşın, evlat edinenin en az 30 yaşında olması gerekir. Ayrıca evlat edinen kişinin evlatlıktan en az 18 yaş büyük olması şarttır.
- 3) Ergin ve kısıtlıların evlat edinilebilmesi için sahil nesepli çocuğunun bulunması gerekir. Küçüklerin evlat edinilmesinde bu şart aranmaz.
- 4) Eşlerin birlikte evlat edinebilmeleri için en az beş yıldan beri evli olmaları ve 30 yaşını doldurmuş olmaları gerekir.
- 5) Evlat edinen evli ise eşinin rızasını alması gerekmektedir (25-27).

Kan bağına bakılmaksızın bir sözleşme ile yasal ve sosyal açıdan anne, baba ve çocuk bağına kurulması olarak tanımlanan evlat edinme de, ebeveynler çocuğa

karşı sanki öz çocukları gibi, çocukta onlara karşı öz ebeveynleri gibi hak, sorumluluk ve görev yüklenirler.

2.7. Tanımlar

Korunmaya Muhtaç Çocuk: Isparta ilinde koruma ve bakım altında bulunan zihinsel özü bulunmayan, en az 6 ay kurum bakımında bulunan, okula ya da işe devam eden 7-18 yaş grubundaki çocuklardır.

Yetiştirme Yurdu: 13 yaşından büyük korunmaya muhtaç çocukların korunup bakıldığı Isparta Yetiştirme Yurdudur.

Davranış Sorunu: Ergenin kimlik bilgileri ile davranış sorunlarını etkileyen değişkenlerle ilgili 25 maddelik görüşme formu ile Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Araştırma Merkezince geliştirilen 17 maddelik davranış skalası aracılığıyla belirlenmiştir.

Yakın akraba: Koruma ve bakım altında bulunan çocukların kan bağına bağlı anne, baba, abla, abi, amca, dayı, teyze, hala gibi birincil derece sayılan yakınlarıdır.

Özel eşya: Çocukların sürekli olarak kendilerinin kullandıkları her türlü eşyalardır.

3. GEREÇ ve YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Tipi ve Zamanı

Araştırma, kurum bakımı altında bulunan 13-18 yaş arası korunmaya muhtaç çocukları kapsamaktadır. Araştırmada çocukların ailelerini, kurumdaki yaşantılarını, davranış sorunlarını, bu sorunları etkileyen faktörleri ve kurum personeline yapılan eğitimin çocuk davranış sorunları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bir eğitim müdahale araştırmasıdır.

Araştırma iki aşamalı olarak planlandı. İlk basamağı Kasım 2009 tarihinde, İkinci basamağı ise Kasım 2011 tarihinde yapıldı.

3.2. Araştırmanın Evreni

Araştırmanın evrenini Isparta ilinde bulunan yetiştirme yurdu oluşturmaktadır. Isparta Yetiştirme Yurdu'nda bulunan 13-18 yaş arası 50 çocuk araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın ikinci basamağında 50 çocuğa tekrar ulaşılmıştır.

3.2.1. Isparta Yetiştirme Yurdu

Isparta yetiştirme yurdu, 1959 yılında 13-18 yaş arası çocuklara hizmet veren kuruluş olarak hizmetine başlamıştır. Kapasitesi 66 kişiliktir. Ekim 2010 tarihinden itibaren kurumda fiilen kalan 56 çocuk bulunmaktadır.

Çocuklar kuruluş içerisinde beş bölümde barınmaktadır. Kurumda çocuk yuvası blokları, yetiştirme yurdu bloğu, idari bina, yemekhane, çamaşırhane ve revir aynı kompleks içinde bulunmaktadır. Her bölümde oyun, ders çalışma ve televizyon izleme salonları, yatakhaneler, tuvalet, lavabo ve banyo bulunmaktadır. Yetiştirme yurdu binasının alt katında sosyal ve sportif amaçlı jimnastik salonu vardır. Ayrıca yetiştirme yurdu bünyesinde bir halı saha tesisi mevcuttur.

Yetiştirme Yurdunda aktif olarak çalışan 30 kadrolu, 14 şirket elemanı ve toplam 44 personel kadrosu bulunmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Kurumdaki 13-18 yaş arası çocuklara araştırmacı tarafından anket oluşturulmuştur. Araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanmış bu ankette; Isparta ilinde SHÇEK' bağlı yetiştirme yurdunda bakım ve koruma altında bulunan 13-18 yaş grubu korunmaya muhtaç çocukların sosyal uyum ve davranış sorunları ile ilgili soruları içermektedir. Anket (yada görüşme formu) iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm; ergenin kimlik bilgileri ile davranış sorunlarını etkileyen değişkenlerle ilgili sorulardır ve 25 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölüm; MEB Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nce geliştirilen davranış sorunları ölçeğidir.

Birinci bölümdeki sorular ile ikinci bölümdeki davranış sorunu ölçeğini kurumdaki grup sorumlusu yanıtlayacaktır.

Ölçeklerin değerlendirilmesinde İkinci bölüm davranış skalasında: Hiç yok "1", Arada bir "2", Çok sık "3" puan şeklinde değer verilmiştir. En düşük alabilecek puan 17 iken, en yüksek puan 51 olarak belirlenmiştir.

3.4. Verilerin Toplama Yöntemi

Çalışma iki aşamalı olarak yapılmıştır.

1. Aşama: Anketlerin doldurulması ve ardından personele yapılan eğitim aşaması,

2. Aşama: İlk aşamadan 2 sene sonra aynı anketin yeniden grup sorumlusuna doldurulması ve değerlendirilme aşaması.

Anketler grup sorumlusuyla izin (alınmadığından dolayı) yüz yüze görüşülerek doldurulmuştur.

Eğitimler iki farklı yöntemle uygulanmış olup bazı konular sözlü seminer şeklinde verilirken bazı konular ise föy olarak dağıtılmıştır.

Yapılan son test, ön testten 2 yıl sonra, davranış sorunu ölçeğinin grup sorumlusuyla yüz yüze görüşölüp doldurularak yapılmıştır.

Seminerler, eğitimciler tarafından slayt şeklinde sunuldu. Düz anlatım, Demonstrasyon ve soru-cevap tekniğine ek olarak eğitimci film ve broşürler sunumlarda yer aldı.

Araştırmanın ilk basamağında, 21 Aralık - 25 Aralık 2009 tarihleri arasında, günde bir seminer sunumu olacak şekilde toplam beş sunum yapıldı.

3.5. Eğitim Sunumları

Seminer ve föy konuları, ilgili konular hakkında uzman yada eğitimmiş olan Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı (AD), Çocuk Psikiyatrisi AD ve Aile Hekimliği AD öğretim üyeleri, araştırma görevlileri ve yüksek lisans öğrencileri tarafından hazırlandı ve sunuldu.

Personele seminer sunumu olarak anlatılan eğitim konuları:

- 1) Bulaşıcı hastalıklar ve korunma/pandemik grip.
- 2) Çocuk aciller, ev kazaları ve korunma yolları/oyun, oyuncak ve eğitim materyalleri.
- 3) Çocuklarda ruhsal uyum ve davranış problemleri, çözüm yolları.
- 4) Ergenlik dönemi psikososyal gelişim ve sağlık sorunları/adölesanlarda madde bağımlılığı.
- 5) Çocuk ve güvenli çevre/çocuklarda tuvalet eğitimi.

Föy olarak dağıtılan eğitim konuları:

- 1) İletişimin temelleri.
- 2) 0-12 yaş fiziksel, psikososyal gelişim ve desteklenmesi.
- 3) Çocuklarda travma.
- 4) Çocuk yuvalarının işleyişine ilişkin genel esaslar.
- 5) İnsan ve Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Türkiye'deki durum.
- 6) Stresle başa çıkma yöntemleri olarak belirlendi.

3.6. Araştırmanın Üstünlükleri ve Kısıtlılıkları

Araştırma için gerekli izinlerin alınması için yazışmalar yapılarak genel müdürlüğe ve valiliğe gidilmiştir. Personelin vardiyalı çalışması eğitimde ayrı bir zorluk oluşturmuştur.

Son testin ön testten 2 yıl sonra uygulanmış olması, bu süre içerisinde çocukta davranış değişikliğinin diğer nedenlere bağlı olması, davranış sorununun ölçülememesine neden olmaktadır.

3.7. Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Science) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Sayı, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır. Ölçek maddelerinin ile tanımlayıcı değişkenlerle arasındaki ilişkiler ki-kare testi ile analiz edilmiştir. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı eşleşmiş t-testi analizi kullanılmıştır.

Elde edilen bulgular %95 güven aralığında %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

3.8. Etik

Araştırmayla ilgili Isparta Valiliği İl Sosyal Hizmetler M¼d¼rl¼ę¼'nden 09.11.2009 tarih ve 6523 sayılı karar ile yazılı izin alındı. (Ek 3).

Ayrıca Isparta Yetiştirme Yurdu'nda çalışan personele araştırmanın amacı, verilerin bilimsel amaçlı kullanılacağı anlatıldı.

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların eğitimcilerinden ölçekler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

4.1. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular

Tablo 4.1. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Yaş grubu	Frekans	Yüzde (%)
12-15	15	30,0
16-19	28	56,0
20 ve üstü	7	14,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların yaş grubuna göre dağılımı Tablo 4.1’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 15’i (% 30) 12-15, 28’i (% 56) 16-19, 7’si (% 14) 20 ve üstü yaş grubunda olduğu görülmektedir.

Tablo 4.2. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Anne Babasının Yaşam Durumuna Göre Dağılımı

Anne Babasının Yaşam Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Annesi ölü, babası yaşıyor	6	12,0
Her ikisi de ölü	5	10,0
Her ikisi de sağ, fakat ayrı yaşıyorlar	27	54,0
Diğer	12	24,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların anne babasının yaşam durumuna göre dağılımı Tablo 4.2’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 6’sının (% 12) annesinin ölü, babası yaşıyor, 5’inin (% 10) anne babasının her ikisi de ölü, 27’sinin (% 54) her ikisi de sağ, fakat ayrı yaşıyor, 12’sinin (% 24) diğer olduğu görülmektedir.

Tablo 4.3. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Herhangi Bir Yakınının Olma Durumuna Göre Dağılımı

Herhangi bir yakınının olma durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	41	82,0
Hayır	9	18,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların herhangi bir yakınının olma durumuna göre dağılımı Tablo 4.3’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 41’inin (% 82) herhangi bir yakınının olduğu, 9’unun (% 18) herhangi bir yakınının olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.4. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişilerin Olma Durumuna Göre Dağılımı

Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişilerin Olma Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	29	58,0
Hayır	21	42,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişilerin olma durumuna göre dağılımı Tablo 4.4’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 29’unun (% 58) yetiştirme yurduna ziyaret eden kişilerin olduğu, 21’inin (% 42) yetiştirme yurduna ziyaret eden kişilerin olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.5. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığına Göre Dağılımı

Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı	Frekans	Yüzde (%)
Haftada bir	1	3,4
15 günde bir	2	6,9
Ayda bir	5	17,2
Üç ayda bir	4	13,8
Diğer	17	58,6
Toplam	29	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığına göre dağılımı Tablo 4.5’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 1’inin (% 3,4) haftada bir, 2’sinin (% 6,9) 15 günde bir, 5’inin (% 17,2)

ayda bir, 4'ünün (% 13,8) üç ayda bir, 17'sinin (% 58,6) diğer sıklıklarla yetiştirme yurdunda ziyaretçisinin olduğu görülmektedir.

Tablo 4.6. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumuna Göre Dağılımı

Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	40	80,0
Hayır	10	20,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların herhangi bir kimsenin yanına izne gitme durumuna göre dağılımı Tablo 4.6'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 40'ının (% 80) herhangi bir kimsenin yanına izne gittiği, 10'unun (% 20) herhangi bir kimsenin yanına izne gitmediği görülmektedir.

Tablo 4.7. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Sıklıklarına Göre Dağılımı

Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Sıklığı	Frekans	Yüzde (%)
Ara sıra	10	25,0
Ayda bir	9	22,5
Tatilde	15	37,5
Sık sık	6	15,0
Toplam	40	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların herhangi bir kimsenin yanına izne gitme sıklıklarına göre dağılımı Tablo 4.7'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların 10'unun (% 25) ara sıra, 9'unun (% 22,5) ayda bir, 15'inin (% 37,5) tatilde, 6'sının (% 15) sık sık izne gittiği görülmektedir.

Tablo 4.8. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Kardeşlerinin Olma Durumuna Göre Dağılımı

Kardeşlerinin Olma Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	40	80,0
Hayır	10	20,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların kardeşlerinin olma durumuna göre dağılımı Tablo 4.8'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 40'ının (% 80) kardeşinin olduğu, 10'unun (% 20) kardeşinin olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.9. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Kardeş Sayısına Göre Dağılımı

Kardeş Sayısı	Frekans	Yüzde (%)
1	13	32,5
2	11	27,5
3 ve üstü	16	40,0
Toplam	40	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların kardeş sayısına göre dağılımı Tablo 4.9’da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 13’ünün (% 32,5) 1, 11’inin (% 27,5) 2, 16’sının (% 40) 3 ve daha fazla kardeşinin olduğu görülmektedir.

Tablo 4.10. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Kardeşlerinin Kaldığı Yere Göre Dağılımı

Kardeşlerinin Kaldığı Yer	Frekans	Yüzde (%)
Bu yuvada	3	7,5
Yetiştirme yurdunda	2	5,0
Başka yuvada	1	2,5
Annenin yanında	2	5,0
Babanın yanında	2	5,0
Diğer	30	75,0
Toplam	40	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların kardeşlerinin kaldığı yere göre dağılımı Tablo 4.10’da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 3’ünün (% 7,5) kardeşinin kendisiyle aynı yuvada, 2’sinin (% 5) kardeşinin yetiştirme yurdunda, 1’inin (% 2,5) kardeşinin başka yuvada, 2’sinin (% 5) kardeşinin annesinin yanında, 2’sinin (% 5) kardeşinin babasının yanında, 30’unun (% 75) kardeşinin başka yerde kaldığı görülmektedir.

Tablo 4.11. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Kardeşleriyle Görüşme Durumuna Göre Dağılımı

Kardeşleriyle Görüşme Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	34	85,0
Hayır	6	15,0
Toplam	40	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların kardeşleriyle görüşme durumuna göre dağılımı Tablo 4.11’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 34’ünün (% 85) kardeşleriyle görüştüğü, 6’sının (% 15) kardeşleriyle görüşmediği görülmektedir.

Tablo 4.12. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Kendine Ait Sürekli Kullandığı Özel Eşyasının Olma Durumuna Göre Dağılımı

Yetiştirme Yurdunda Kendine Ait Sürekli Kullandığı Özel Eşyasının Olma Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	44	88,0
Hayır	6	12,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların yetiştirme yurdunda kendine ait sürekli kullandığı özel eşyasının olma durumuna göre dağılımı Tablo 4.12’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 44’ünün (% 88) yurdunda kendine ait sürekli kullandığı özel eşyasının olduğu, 6’sının (% 12) yurdunda kendine ait sürekli kullandığı özel eşyasının olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.13. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Kalma Süresine Göre Dağılımı

Yetiştirme Yurdunda Kalma Süresi	Frekans	Yüzde (%)
1-3 yıl	19	38,0
4-6 yıl	31	62,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların yetiştirme yurdunda kalma süresine göre dağılımı Tablo 4.13’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 19’unun (% 38) 1-3 yıl arası, 31’inin (% 62) 4-6 yıldır yetiştirme yurdunda kaldığı görülmektedir.

Tablo 4.14. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Yetiştirme Yurdunda Gelmeden Önce Kaldığı Yere Göre Dağılımı

Yetiştirme yurdunda gelmeden önce kaldığı yer	Frekans	Yüzde (%)
Annenin yanında	7	14,0
Babanın yanında	8	16,0
Yakın akrabada	1	2,0
Başka yuvada	1	2,0
Diğer	33	66,0
Toplam	50	100,0

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların yetiştirme yurdunda gelmeden önce kaldığı yere göre dağılımı Tablo 4.14’de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların yetiştirme yurdunda gelmeden önce 7’sinin (% 14) annenin yanında, 8’inin (% 16) babanın

yanında, 1'inin (% 2) yakın akrabada, 1'inin (% 2) başka yuvada, 33'ünün (% 66) başka yerde kaldığı görülmektedir.

Tablo 4.15. Araştırmaya Konu Olan Yetiştirme Yurdunda Kalan Çocukların Okula Devam Etme Durumuna Göre Dağılımı

Okula Devam Etme Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	49	98,0
Hayır	1	2,0
Toplam	50	100,0

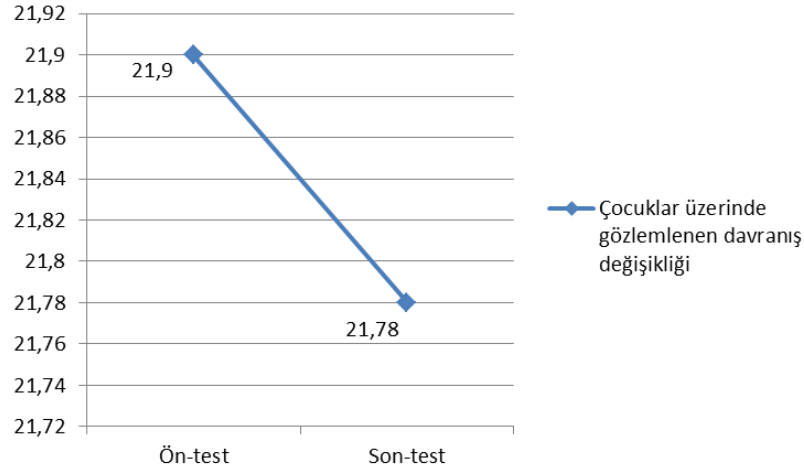
Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda kalan çocukların okula devam etme durumuna göre dağılımı Tablo 4.15'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların 49'unun (% 98) okula devam ettiği, 1'inin (% 2) okula devam etmediği görülmektedir.

4.2. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Değişikliği - Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Değişikliği Ortalamalarının Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Amacıyla Yapılan Wilcoxon Testi Sonucu

Tablo 4.16. Eğitim Öncesi ve Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Değişikliği Düzeyi Ortalamaları

Ölçümler	Önce		Sonra		N	Z	p
	Ort.	Ss.	Ort.	Ss.			
Çocuklar üzerinde gözlemlenen davranış değişikliği	21,900	5,076	21,780	5,048	50	-0,754	0,451

Tablo 4.16'da görüldüğü gibi, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen davranış değişikliği ile eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen davranış değişikliği ortalamalarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan eşleştirilmiş gruplar için Wilcoxon testi sonucunda, aritmetik ortalamalar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($Z=-0,754; p=0,451 > 0,05$).

Şekil 4.1. Eğitim Öncesi ve Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Değişikliği Düzeyi Ortalamaları

4.3. Eğitim Öncesi Davranışta Anlamsız, Eğitim Sonrası Davranışta Anamlı İlişki Bulunan Ki-Kare Testi Sonuçları (İstenilen Durum)

Araştırmamızda istenilen durum denilmek istenilen sonuçlar, eğitim öncesi ki-kare testi sonuçlarında anlamsız ($p>0,05$), eğitim sonrası ki-kare testi sonuçlarında anlamlı ($p<0,05$) olan sonuçlardır. Bu durum istatistiksel açıdan beklediğimiz durumdur ve eğitimin katkısının geçerli olduğunu göstermektedir.

4.3.1. Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

4.3.1.1. Okul ve İşten Kaçma Davranışı

Tablo 4.17. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Okul ve İşten Kaçma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yaş grubu	Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi			p	
	Hiç yok	Arada bir	Çok sık		
12-15	Sayı	6	7	2	$X^2=4,310$ $p=0,366$
	Yüzde	40,0	46,7	13,3	
16-19	Sayı	18	6	4	
	Yüzde	64,3	21,4	14,3	
20 ve üstü	Sayı	5	2	0	
	Yüzde	71,4	28,6	0,0	

Tablo 4.17’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi ile yaş grubu arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. ($X^2=4,310$; $p=0,366>0,05$).

Eğitim öncesi yaş grubu 12-15 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 6’sında (%40,0) hiç olmadığı, 7’sinde (%46,7) arada bir, 2’sinde (%13,3) çok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim öncesi yaş grubu 16-19 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 18’inde (%64,3) hiç olmadığı, 6’sında (%21,4) arada bir, 4’ünde (%14,3) çok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim öncesi yaş grubu 20 ve üstü olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 5’inde (%71,4) hiç olmadığı, 2’sinde (%28,6) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.18. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Okul ve İşten Kaçma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi					p
Yaş grubu		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
12-15	Sayı	5	8	2	$X^2=10,166$ $p=0,038$
	Yüzde	33,3	53,3	13,3	
16-19	Sayı	20	4	4	
	Yüzde	71,4	14,3	14,3	
20 ve üstü	Sayı	6	1	0	
	Yüzde	85,7	14,3	0,0	

Tablo 4.18’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi ile yaş grubu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=10,166$; $p=0,038<0,05$).

Eğitim sonrası yaş grubu 12-15 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 5’inde (%33,3) hiç olmadığı, 8’inde (%53,3) arada bir, 2’sinde (%13,3) çok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim sonrası yaş grubu 16-19 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 20'sinde (%71,4) hiç olmadığı, 4'ünde (%14,3) arada bir, 4'ünde (%14,3) ok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim sonrası yaş grubu 20 ve üstü olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 6'sında (%85,7) hiç olmadığı, 1'inde (%14,3) arada bir olduğu görülmektedir.

4.3.1.2. Tahripkarlık

Tablo 4.19. Eğitim ncesi çocuklar üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim ncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi			P
Yaş grubu		Hiç yok	Arada bir	çok sık	
12-15	Sayı	8	7	0	$X^2=8,193$ $p=0,085$
	Yüzde	53,3	46,7	0,0	
16-19	Sayı	24	3	1	
	Yüzde	85,7	10,7	3,6	
20 ve st	Sayı	6	1	0	
	Yüzde	85,7	14,3	0,0	

Tablo 4.19'da, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi ile yaş grubu arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. ($X^2=8,193$; $p=0,085>0,05$).

Eğitim ncesi yaş grubu 12-15 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 8'inde (%53,3) hiç olmadığı, 7'sinde (%46,7) arada bir olduğu görülmektedir.

Eğitim ncesi yaş grubu 16-19 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 24'ünde (%85,7) hiç olmadığı, 3'ünde (%10,7) arada bir, 1'ünde (%3,6) ok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim öncesi yaş grubu 20 ve üstü olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 6'sında (%85,7) hiç olmadığı, 1'inde (%14,3) arada bir olduğu görölmektedir.

Tablo 4.20. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi					p
Yaş Grubu		Hiç yok	Arada bir	çok sık	
12-15	Sayı	8	7	0	X ² =10,544 p=0,032
	Yüzde	53,3	46,7	0,0	
16-19	Sayı	24	3	1	
	Yüzde	85,7	10,7	3,6	
20 ve üstü	Sayı	7	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	

Tablo 4.20'de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi ile yaş grubu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=10,544; p=0,032<0,05).

Eğitim sonrası yaş grubu 12-15 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 8'inde (%53,3) hiç olmadığı, 7'sinde (%46,7) arada bir olduğu görölmektedir.

Eğitim sonrası yaş grubu 16-19 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 24'ünde (%85,7) hiç olmadığı, 3'ünde (%10,7) arada bir, 1'inde (%3,6) ok sık olduğu görölmektedir.

Eğitim sonrası yaş grubu 20 ve üstü olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 7'sinde (%100) hiç olmadığı görölmektedir.

4.3.2. Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

4.3.2.1. Saldırganlık

Tablo 4.21. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Saldırganlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Herhangi bir kimsenin yanına izne gitme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	30	7	3	X ² =4,985 p=0,083
	Yüzde	75,0	17,5	7,5	
Hayır	Sayı	5	5	0	
	Yüzde	50,0	50,0	0,0	
Toplam	Sayı	35	12	3	
	Yüzde	70,0	24,0	6,0	

Tablo 4.21’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi ile herhangi bir kimsenin yanına izne gitme durumu arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. (X²=4,985; p=0,083>0,05).

Herhangi bir kimsenin yanına izne giden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 30’unda (%75,0) hiç olmadığı, 7’sinde (%17,5) arada bir, 3’ünde (%7,5) çok sık olduğu görülmektedir.

Herhangi bir kimsenin yanına izne gitmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 5’inde (%50,0) hiç olmadığı, 5’inde (%50,0) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.22. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Saldırganlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Herhangi Bir Kimsenin Yanına İzne Gitme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Herhangi bir kimsenin yanına izne gitme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	31	6	3	$X^2=6,045$ p=0,049
	Yüzde	77,5	15,0	7,5	
Hayır	Sayı	5	5	0	
	Yüzde	50,0	50,0	0,0	

Tablo 4.22’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi ile herhangi bir kimsenin yanına izne gitme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=6,045$; $p=0,049<0,05$).

Herhangi bir kimsenin yanına izne giden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 31’inde (%77,5) hiç olmadığı, 6’sında (%15) arada bir, 3’ünde (%7,5) çok sık olduğu görülmektedir.

Herhangi bir kimsenin yanına izne gitmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 5’inde (%50) hiç olmadığı, 5’inde (%50) arada bir olduğu görülmektedir.

4.3.3. Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

4.3.3.1. Sigara İçme

Tablo 4.23. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Sigara İçme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Annenin yanında	Sayı	4	2	1	X ² =13,599 p=0,093
	Yüzde	57,1	28,6	14,3	
Babanın yanında	Sayı	4	2	2	
	Yüzde	50,0	25,0	25,0	
Yakın akrabada	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
Başka yuvada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	23	9	1	
	Yüzde	69,7	27,3	3,0	
Toplam	Sayı	32	13	5	
	Yüzde	64,0	26,0	10,0	

Tablo 4.23’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. (X²=13,599; p=0,093>0,05).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 4’ünde (%57,1) hiç olmadığı, 2’sinde (%28,6) arada bir, 1’inde (%14,3) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 4’ünde (%50,0) hiç olmadığı, 2’sinde (%25,0) arada bir, 2’sinde (%25,0) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 1’inde (%100,0) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 1'inde (%100,0) hiç olmadığı olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 23'ünde (%69,7) hiç olmadığı, 9'unda (%27,3) arada bir, 1'inde (%3,0) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.24. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Sigara İçme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer	Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi			p
	Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Annenin yanında	Sayı	4	0	X ² =16,850 p=0,032
	Yüzde	57,1	0,0	
Babanın yanında	Sayı	4	2	
	Yüzde	50,0	25,0	
Yakın akrabada	Sayı	0	0	
	Yüzde	0,0	0,0	
Başka yuvada	Sayı	1	0	
	Yüzde	100,0	0,0	
Diğer	Sayı	23	9	
	Yüzde	69,7	27,3	

Tablo 4.24'de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=16,850; p=0,032<0,05).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 4'ünde (%57,1) hiç olmadığı, 3'ünde (%42,9) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 4'ünde (%50) hiç olmadığı, 2'sinde (%25) arada bir, 2'sinde (%25) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 23'ünde (%69,7) hiç olmadığı, 9'unda (%27,3) arada bir, 1'inde (%3) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4. Eğitim Öncesi Davranışta Anlamlı, Eğitim Sonrası Davranışta da Anlamlı İlişki Bulunan Ki-Kare Testi Sonuçları (Değişmeyen Durum)

Araştırmamızda değişmeyen durum denilmek istenilen sonuçlar, eğitim öncesi ki-kare testi sonuçlarında anlamlı ($p < 0,05$), eğitim sonrası ki-kare testi sonuçlarında anlamlı ($p < 0,05$) olan sonuçlardır. Bu durum istatistiksel açıdan değişiklik olmamış durumdur.

4.4.1. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yaş Grubu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

4.4.1.1. Yalancılık

Tablo 4.25. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi					
Yaş grubu		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	P
12-15	Sayı	2	12	1	$X^2=15,092$ p=0,005
	Yüzde	13,3	80,0	6,7	
16-19	Sayı	19	8	1	
	Yüzde	67,9	28,6	3,6	
20 ve üstü	Sayı	6	1	0	
	Yüzde	85,7	14,3	0,0	

Tablo 4.25’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi ile yaş grubu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. ($X^2=15,092$; $p=0,005<0,05$).

Eğitim öncesi yaş grubu 12-15 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 2’sinde (%13,3) hiç olmadığı, 12’sinde (%80,0) arada bir, 1’inde (%6,7) çok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim öncesi yaş grubu 16-19 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 19’unda (%67,9) hiç olmadığı, 8’inde (%28,6) arada bir, 1’inde (%3,6) çok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim öncesi yaş grubu 20 ve üstü olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 6’sında (%85,7) hiç olmadığı, 1’inde (%14,3) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.26. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yaş Grubu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi				p	
Yaş Grubu		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
12-15	Sayı	3	11	1	$X^2=12,076$ $p=0,017$
	Yüzde	20,0	73,3	6,7	
16-19	Sayı	19	8	1	
	Yüzde	67,9	28,6	3,6	
20 ve üstü	Sayı	6	1	0	
	Yüzde	85,7	14,3	0,0	

Tablo 4.26’da, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi ile yaş grubu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=12,076$; $p=0,017<0,05$).

Eğitim sonrası yaş grubu 12-15 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 3’ünde (%20) hiç olmadığı, 11’inde (%73,3) arada bir, 1’inde (%6,7) çok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim sonrası yaş grubu 16-19 olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 19'unda (%67,9) hiç olmadığı, 8'inde (%28,6) arada bir, 1'inde (%3,6) ok sık olduğu görülmektedir.

Eğitim sonrası yaş grubu 20 ve üstü olan ergenlerin üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 6'sında (%85,7) hiç olmadığı, 1'inde (%14,3) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.2. Eğitim ncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan ocuklar üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yetiştirme Yurdunda ocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

4.4.2.1. Hırsızlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.27. Eğitim ncesi çocuklar üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda ocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim ncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	çok sık	
Yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı	Sayı				$X^2=15,609$ $p=0,048$
	Yüzde				
Haftada bir	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
15 günde bir	Sayı	2	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Ayda bir	Sayı	4	1	0	
	Yüzde	80,0	20,0	0,0	
Üç ayda bir	Sayı	4	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	14	2	1	
	Yüzde	82,4	11,8	5,9	

Tablo 4.27'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=15,609$; $p=0,048<0,05$).

Yetiştirme yurdunda haftada bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) ok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda 15 günde bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 2'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%80) hiç olmadığı, 1'inde (%20) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda üç ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda daha başka sürelerde ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 14'ünde (%82,4) hiç olmadığı, 2'sinde (%11,8) arada bir, 1'inde (%5,9) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.28. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Haftada bir	Sayı	0	0	1	$X^2=15,609$ $p=0,048$
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
15 günde bir	Sayı	2	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Ayda bir	Sayı	4	1	0	
	Yüzde	80,0	20,0	0,0	
Üç ayda bir	Sayı	4	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	14	2	1	
	Yüzde	82,4	11,8	5,9	

Tablo 4.28'de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=15,609$; $p=0,048<0,05$).

Yetiştirme yurdunda haftada bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda 15 günde bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 2'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%80) hiç olmadığı, 1'inde (%20) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda üç ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda daha başka sürelerde ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 14'ünde (%82,4) hiç olmadığı, 2'sinde (%11,8) arada bir, 1'inde (%5,9) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4.2.2. Tahripkarlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.29. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Haftada bir	Sayı	0	0	1	X ² =30,753 p=0,000
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
15 günde bir	Sayı	2	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Ayda bir	Sayı	4	1	0	
	Yüzde	80,0	20,0	0,0	
Üç ayda bir	Sayı	4	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	13	4	0	
	Yüzde	76,5	23,5	0,0	

Tablo 4.29'da, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=30,753; p=0,000<0,05).

Yetiştirme yurdunda haftada bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda 15 günde bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 2'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%80) hiç olmadığı, 1'inde (%20) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda üç ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda daha başka sürelerde ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 13'ünde (%76,5) hiç olmadığı, 4'ünde (%23,5) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.30. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı					
	Haftada bir	Sayı 0	0	1	X ² =30,336 p=0,000
	Yüzde 0,0	0,0	100,0		
15 günde bir	Sayı 2	0	0	0	
	Yüzde 100,0	0,0	0,0	0,0	
Ayda bir	Sayı 4	1	0	0	
	Yüzde 80,0	20,0	0,0	0,0	
Üç ayda bir	Sayı 4	0	0	0	
	Yüzde 100,0	0,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı 14	3	0	0	
	Yüzde 82,4	17,6	0,0	0,0	

Tablo 4.30'da, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=30,336; p=0,000<0,05).

Yetiştirme yurdunda haftada bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda 15 günde bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 2'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%80) hiç olmadığı, 1'inde (%20) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda üç ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda daha başka sürelerde ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 14'ünde (%82,4) hiç olmadığı, 3'ünde (%17,6) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.2.3. Alkollü İçki Kullanma Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.31. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Alkollü İçki Kullanma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Haftada bir	Sayı	0	0	1	X ² =16,131 p=0,041
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
15 günde bir	Sayı	2	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Ayda bir	Sayı	4	1	0	
	Yüzde	80,0	20,0	0,0	
Üç ayda bir	Sayı	4	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	15	1	1	
	Yüzde	88,2	5,9	5,9	

Tablo 4.31’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=16,131; p=0,041<0,05).

Yetiştirme yurdunda haftada bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 1’inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda 15 günde bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 2’sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 4’ünde (%80) hiç olmadığı, 1’inde (%20) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda üç ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 4'ünde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda daha başka sürelerde ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 15'inde (%88,2) hiç olmadığı, 1'inde (%5,9) arada bir, 1'inde (%5,9) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.32. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Alkollü İçki Kullanma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Haftada bir	Sayı	0	0	1	X ² =16,131 p=0,041
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
15 günde bir	Sayı	2	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Ayda bir	Sayı	4	1	0	
	Yüzde	80,0	20,0	0,0	
Üç ayda bir	Sayı	4	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	15	1	1	
	Yüzde	88,2	5,9	5,9	

Tablo 4.32'de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=16,131; p=0,041<0,05).

Yetiştirme yurdunda haftada bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda 15 günde bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 2'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 4'ünde (%80) hiç olmadığı, 1'inde (%20) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda üç ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 4'ünde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda daha başka sürelerde ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 15'inde (%88,2) hiç olmadığı, 1'inde (%5,9) arada bir, 1'inde (%5,9) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4.2.4. Tik Geliştirme Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.33. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tik Geliştirme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Haftada bir	Sayı	0	1	0	X ² =42,963 p=0,000
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	
15 günde bir	Sayı	1	0	1	
	Yüzde	50,0	0,0	50,0	
Ayda bir	Sayı	5	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Üç ayda bir	Sayı	4	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	17	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	

Tablo 4.33'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=42,963; p=0,000<0,05).

Yetiştirme yurdunda haftada bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda 15 günde bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 1'inde (%50) hiç olmadığı, 1'inde (%50) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 5'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda üç ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 4'ünde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda daha başka sürelerde ziyaret edilen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 17'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.34. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tik Geliştirme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurdunda Çocuğu Ziyaret Eden Kişinin Ziyaret Sıklığı Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı	Haftada bir	0	1	0	$X^2=42,963$ $p=0,000$
		0,0	100,0	0,0	
15 günde bir	Sayı	1	0	1	
	Yüzde	50,0	0,0	50,0	
Ayda bir	Sayı	5	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Üç ayda bir	Sayı	4	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	17	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	

Tablo 4.34'de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=42,963$; $p=0,000<0,05$).

Yetiştirme yurdunda haftada bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda 15 günde bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 1'inde (%50) hiç olmadığı, 1'inde (%50) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 5'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda üç ayda bir ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 4'ünde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurdunda daha başka sürelerde ziyaret edilen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tik geliştirme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tik geliştirme davranışının ergenlerin 17'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

4.4.3. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Kardeşlerinin Olma Durumu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

4.4.3.1. Tahripkarlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.35. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Kardeşlerinin Olma Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Kardeşlerinin olma durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	33	7	0	X ² =6,953 p=0,031
	Yüzde	82,5	17,5	0,0	
Hayır	Sayı	5	4	1	
	Yüzde	50,0	40,0	10,0	

Tablo 4.35'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi ile kardeşlerinin olma durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=6,953; p=0,031<0,05).

Kardeşi olan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 33'ünde (%82,5) hiç olmadığı, 7'sinde (%17,5) arada bir olduğu görülmektedir.

Kardeşi olmayan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 5'inde (%50) hiç olmadığı, 4'ünde (%40) arada bir, 1'inde (%10) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.36. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tahripkarlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Kardeşlerinin Olma Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Kardeşlerinin olma durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	34	6	0	$X^2=7,756$ p=0,021
	Yüzde	85,0	15,0	0,0	
Hayır	Sayı	5	4	1	
	Yüzde	50,0	40,0	10,0	

Tablo 4.36'da, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi ile kardeşlerinin olma durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=7,756$; $p=0,021<0,05$).

Kardeşi olan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 34'ünde (%85) hiç olmadığı, 6'sında (%15) arada bir olduğu görülmektedir.

Kardeşi olmayan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tahripkarlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tahripkarlık davranışının ergenlerin 5'inde (%50) hiç olmadığı, 4'ünde (%40) arada bir, 1'inde (%10) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4.3.2. Yalancılık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.37. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Kardeşlerinin Olma Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Kardeşlerinin olma durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	25	13	2	$X^2=7,474$ p=0,024
	Yüzde	62,5	32,5	5,0	
Hayır	Sayı	2	8	0	
	Yüzde	20,0	80,0	0,0	

Tablo 4.37’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi ile kardeşlerinin olma durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=7,474$; $p=0,024<0,05$).

Kardeşi olan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 25’inde (%62,5) hiç olmadığı, 13’ünde (%32,5) arada bir, 2’sinde (%5) çok sık olduğu görülmektedir.

Kardeşi olmayan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 2’sinde (%20) hiç olmadığı, 8’inde (%80) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.38. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Kardeşlerinin Olma Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Kardeşlerinin olma durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	26	12	2	$X^2=8,393$ p=0,015
	Yüzde	65,0	30,0	5,0	
Hayır	Sayı	2	8	0	
	Yüzde	20,0	80,0	0,0	

Tablo 4.38’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi ile kardeşlerinin olma durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=8,393$; $p=0,015<0,05$).

Kardeşi olan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 26'sında (%65) hiç olmadığı, 12'sinde (%30) arada bir, 2'sinde (%5) çok sık olduğu görülmektedir.

Kardeşi olmayan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 2'sinde (%20) hiç olmadığı, 8'inde (%80) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.4. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

4.4.4.1. Kavgacılık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.39. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Kavgacılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer	Sayı				
	Yüzde				
Annenin yanında	Sayı	3	2	2	$X^2=19,790$ p=0,011
	Yüzde	42,9	28,6	28,6	
Babanın yanında	Sayı	5	1	2	
	Yüzde	62,5	12,5	25,0	
Yakın akrabada	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
Başka yuvada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	18	15	0	
	Yüzde	54,5	45,5	0,0	

Tablo 4.39'da, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=19,790$; $p=0,011<0,05$).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 3'ünde (%42,9) hiç olmadığı, 2'sinde (%28,6) arada bir, 2'sinde (%28,6) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 5'inde (%62,5) hiç olmadığı, 1'inde (%12,5) arada bir, 2'sinde (%25) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasında yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin n 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 18'inde (%54,5) hiç olmadığı, 15'inde (%45,5) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.40. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Kavgacılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi			p
Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Annenin yanında	Sayı	4	1	2	$X^2=18,739$ p=0,016
	Yüzde	57,1	14,3	28,6	
Babanın yanında	Sayı	4	2	2	
	Yüzde	50,0	25,0	25,0	
Yakın akrabada	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
Başka yuvada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	20	13	0	
	Yüzde	60,6	39,4	0,0	

Tablo 4.40'da, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=18,739$; $p=0,016<0,05$).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 4'ünde (%57,1) hiç olmadığı, 1'inde (%14,3) arada bir, 2'sinde (%28,6) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 4'ünde (%50) hiç olmadığı, 2'sinde (%25) arada bir, 2'sinde (%25) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 20'sinde (%60,6) hiç olmadığı, 13'ünde (%39,4) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.4.2. Hırsızlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.41. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Annenin yanında	Sayı	5	1	1	X ² =18,494 p=0,018
	Yüzde	71,4	14,3	14,3	
Babanın yanında	Sayı	6	1	1	
	Yüzde	75,0	12,5	12,5	
Yakın akrabada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Başka yuvada	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	
Diğer	Sayı	32	1	0	
	Yüzde	97,0	3,0	0,0	

Tablo 4.41’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=18,494$; $p=0,018<0,05$).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 5’inde (%71,4) hiç olmadığı, 1’inde (%14,3) arada bir, 1’inde (%14,3) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 6’sinde (%75) hiç olmadığı, 1’inde (%12,5) arada bir, 1’inde (%12,5) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 1’inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 1’inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 32’sinde (%97) hiç olmadığı, 1’inde (%3) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.42. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Annenin yanında	Sayı	5	1	1	X ² =18,494 p=0,018
	Yüzde	71,4	14,3	14,3	
Babanın yanında	Sayı	6	1	1	
	Yüzde	75,0	12,5	12,5	
Yakın akrabada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Başka yuvada	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	
Diğer	Sayı	32	1	0	
	Yüzde	97,0	3,0	0,0	

Tablo 4.42’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=18,494; p=0,018<0,05).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 5’inde (%71,4) hiç olmadığı, 1’inde (%14,3) arada bir, 1’inde (%14,3) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 6’sında (%75) hiç olmadığı, 1’inde (%12,5) arada bir, 1’inde (%12,5) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 1’inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 1’inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 32'sinde (%97) hiç olmadığı, 1'inde (%3) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.4.3. Saldırganlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.43. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Saldırganlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
					$X^2=19,890$ $p=0,011$
Annenin yanında	Sayı	4	2	1	
	Yüzde	57,1	28,6	14,3	
Babanın yanında	Sayı	5	2	1	
	Yüzde	62,5	25,0	12,5	
Yakın akrabada	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
Başka yuvada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	25	8	0	
	Yüzde	75,8	24,2	0,0	

Tablo 4.43'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=19,890$; $p=0,011<0,05$).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%57,1) hiç olmadığı, 2'sinde (%28,6) arada bir, 1'inde (%14,3) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 5'inde (%62,5) hiç olmadığı, 2'sinde (%25) arada bir, 1'inde (%12,5) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi

incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 25'inde (%75,8) hiç olmadığı, 8'inde (%24,2) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.44. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Saldırganlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer					
Annenin yanında	Sayı	4	2	1	$X^2=20,105$ $p=0,010$
	Yüzde	57,1	28,6	14,3	
Babanın yanında	Sayı	5	2	1	
	Yüzde	62,5	25,0	12,5	
Yakın akrabada	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
Başka yuvada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	26	7	0	
	Yüzde	78,8	21,2	0,0	

Tablo 4.44'de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=20,105$; $p=0,010<0,05$).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 4'ünde (%57,1) hiç olmadığı, 2'sinde (%28,6) arada bir, 1'inde (%14,3) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 5'inde (%62,5) hiç olmadığı, 2'sinde (%25) arada bir, 1'inde (%12,5) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen saldırganlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, saldırganlık davranışının ergenlerin 26'sında (%78,8) hiç olmadığı, 7'sinde (%21,2) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.4.4. Altını İslatma Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.45. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Altını İslatma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Annenin yanında	Sayı	7	0	0	X ² =51,032 p=0,000
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Babanın yanında	Sayı	8	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Yakın akrabada	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
Başka yuvada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	31	2	0	
	Yüzde	93,9	6,1	0,0	

Tablo 4.45'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=51,032; p=0,000<0,05).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 7'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 8'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 1'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 31'inde (%93,9) hiç olmadığı, 2'sinde (%6,1) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.46. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Altını Islatma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Annenin yanında	Sayı	7	0	0	X ² =51,032 p=0,000
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Babanın yanında	Sayı	8	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Yakın akrabada	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	
Başka yuvada	Sayı	1	0	0	
	Yüzde	100,0	0,0	0,0	
Diğer	Sayı	31	2	0	
	Yüzde	93,9	6,1	0,0	

Tablo 4.46'da, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=51,032; p=0,000<0,05).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 7'sinde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 8'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 1'inde (%100) hiç olmadığı görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen altını ıslatma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, altını ıslatma davranışının ergenlerin 31'inde (%93,9) hiç olmadığı, 2'sinde (%6,1) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.4.5. Yalancılık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.47. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer					
Annenin yanında	Sayı	2	5	0	X ² =16,855 p=0,032
	Yüzde	28,6	71,4	0,0	
Babanın yanında	Sayı	4	2	2	
	Yüzde	50,0	25,0	25,0	
Yakın akrabada	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	
Başka yuvada	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	
Diğer	Sayı	21	12	0	
	Yüzde	63,6	36,4	0,0	

Tablo 4.47'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=16,855; p=0,032<0,05).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde,

yalancılık davranışının ergenlerin 2'sinde (%28,6) hiç olmadığı, 5'inde (%71,4) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 4'ünde (%50) hiç olmadığı, 2'sinde (%25) arada bir, 2'sinde (%25) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasının yanında kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 21'inde (%63,6) hiç olmadığı, 12'sinde (%36,4) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.48. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yalancılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Yetiştirme Yurduna Gelmeden Önce Kaldığı Yer Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Annenin yanında	Sayı	2	5	0	$X^2=17,628$ $p=0,024$
	Yüzde	28,6	71,4	0,0	
Babanın yanında	Sayı	4	2	2	
	Yüzde	50,0	25,0	25,0	
Yakın akrabada	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	
Başka yuvada	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	
Diğer	Sayı	22	11	0	
	Yüzde	66,7	33,3	0,0	

Tablo 4.48'de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi ile yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=17,628$; $p=0,024<0,05$).

Yetiştirme yurduna gelmeden önce annesinin yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 2'sinde (%28,6) hiç olmadığı, 5'inde (%71,4) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce babasının yanında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 4'ünde (%50) hiç olmadığı, 2'sinde (%25) arada bir, 2'sinde (%25) çok sık olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce yakın akrabasında kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce başka yuvada kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Yetiştirme yurduna gelmeden önce seçenekler haricinde bir yerde kalan ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yalancılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yalancılık davranışının ergenlerin 22'sinde (%66,7) hiç olmadığı, 11'inde (%33,3) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.5. Eğitim Öncesi ve Sonrası Yetiştirme Yurdu Koruması Altında Olan Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Davranış Sorunu Düzeylerinin Okula Devam Etme Durumu Değişkenine Göre Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

4.4.5.1. Kavgacılık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.49. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Kavgacılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	27	18	4	X ² =9,184 p=0,010
	Yüzde	55,1	36,7	8,2	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.49’da, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=9,184$; $p=0,010<0,05$).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 27’sinde (%55,1) hiç olmadığı, 18’inde (%36,7) arada bir, 4’ünde (%8,2) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 1’inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.50. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Kavgacılık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	29	16	4	$X^2=9,184$ p=0,010
	Yüzde	59,2	32,7	8,2	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.50’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=9,184$; $p=0,010<0,05$).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 29’unda (%59,2) hiç olmadığı, 16’sında (%32,7) arada bir, 4’ünde (%8,2) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen kavgacılık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, kavgacılık davranışının ergenlerin 1’inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4.5.2. Okul ve İşten Kaçma Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.51. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Okul ve İşten Kaçma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	29	15	5	$X^2=7,483$ p=0,024
	Yüzde	59,2	30,6	10,2	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.51’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=7,483$; $p=0,024<0,05$).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 29’unda (%59,2) hiç olmadığı, 15’inde (%30,6) arada bir, 5’inde (%10,2) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 1’inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.52. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Okul ve İşten Kaçma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	31	13	5	$X^2=7,483$ p=0,024
	Yüzde	63,3	26,5	10,2	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.52’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=7,483$; $p=0,024<0,05$).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 31'inde (%63,3) hiç olmadığı, 13'ünde (%26,5) arada bir, 5'inde (%10,2) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen okul ve işten kaçma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, okul ve işten kaçma davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4.5.3. Hırsızlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.53. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	44	3	2	X ² =11,735 p=0,003
	Yüzde	89,8	6,1	4,1	
Hayır	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	

Tablo 4.53'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=11,735; p=0,003<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 44'ünde (%89,8) hiç olmadığı, 3'ünde (%6,1) arada bir, 2'sinde (%4,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.54. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Hırsızlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	44	3	2	X ² =11,735 p=0,003
	Yüzde	89,8	6,1	4,1	
Hayır	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	

Tablo 4.54’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=11,735; p=0,003<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 44’ünde (%89,8) hiç olmadığı, 3’ünde (%6,1) arada bir, 2’sinde (%4,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen hırsızlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, hırsızlık davranışının ergenlerin 1’inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.5.4. Tırnak Yeme Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.55. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tırnak Yeme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tırnak yeme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	46	2	1	X ² =15,986 p=0,000
	Yüzde	93,9	4,1	2,0	
Hayır	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	

Tablo 4.55’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen tırnak yeme davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=15,986; p=0,000<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tırnak yeme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tırnak yeme davranışının ergenlerin 46'sında (%93,9) hiç olmadığı, 2'sinde (%4,1) arada bir, 1'inde (%2) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen tırnak yeme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tırnak yeme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.56. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Tırnak Yeme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tırnak yeme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	46	2	1	X ² =15,986 p=0,000
	Yüzde	93,9	4,1	2,0	
Hayır	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	

Tablo 4.56'da, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen tırnak yeme davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=15,986; p=0,000<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tırnak yeme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tırnak yeme davranışının ergenlerin 46'sında (%93,9) hiç olmadığı, 2'sinde (%4,1) arada bir, 1'inde (%2) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen tırnak yeme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, tırnak yeme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.5.5. Alkolü İçki Kullanma Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.57. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Alkollü İçki Kullanma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	43	3	3	X ² =11,735 p=0,003
	Yüzde	87,8	6,1	6,1	
Hayır	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	

Tablo 4.57’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=11,735; p=0,003<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 43’ünde (%87,8) hiç olmadığı, 3’ünde (%6,1) arada bir, 3’ünde (%6,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 1’inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

Tablo 4.58. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Alkollü İçki Kullanma Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	43	3	3	X ² =11,735 p=0,003
	Yüzde	87,8	6,1	6,1	
Hayır	Sayı	0	1	0	
	Yüzde	0,0	100,0	0,0	

Tablo 4.58’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=11,735; p=0,003<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 43'ünde (%87,8) hiç olmadığı, 3'ünde (%6,1) arada bir, 3'ünde (%6,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen alkollü içki kullanma davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, alkollü içki kullanma davranışının ergenlerin 1'inde (%100) arada bir olduğu görülmektedir.

4.4.5.6. Sigara İçme Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.59. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Sigara İçme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Okula devam etme durumu	Sayı	32	13	4	X ² =9,184 p=0,010
	Yüzde	65,3	26,5	8,2	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.59'da, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=9,184; p=0,010<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 32'sinde (%65,3) hiç olmadığı, 13'ünde (%26,5) arada bir, 4'ünde (%8,2) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.60. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Sigara İçme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	32	11	6	X ² =6,268 p=0,044
	Yüzde	65,3	22,4	12,2	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.60'da, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=6,268; p=0,044<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 32'sinde (%65,3) hiç olmadığı, 11'inde (%22,4) arada bir, 6'sında (%12,2) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen sigara içme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, sigara içme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4.5.7. Utangaçlık Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.61. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Utangaçlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen utangaçlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	30	16	3	X ² =11,735 p=0,003
	Yüzde	61,2	32,7	6,1	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.61'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen utangaçlık davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=11,735; p=0,003<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen utangaçlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, utangaçlık davranışının ergenlerin 30'unda (%61,2) hiç olmadığı, 16'sında (%32,7) arada bir, 3'ünde (%6,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen utangaçlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, utangaçlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.62. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Utangaçlık Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen utangaçlık davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	29	18	2	X ² =15,986 p=0,000
	Yüzde	59,2	36,7	4,1	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.62'de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen utangaçlık davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=15,986; p=0,000<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen utangaçlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, utangaçlık davranışının ergenlerin 29'unda (%59,2) hiç olmadığı, 18'inde (%36,7) arada bir, 2'sinde (%4,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen utangaçlık davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, utangaçlık davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4.5.8. Yasalara Karşı Gelme Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.63. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yasalara Karşı Gelme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen yasalara karşı gelme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	33	14	2	$X^2=15,986$ p=0,000
	Yüzde	67,3	28,6	4,1	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.63’de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen yasalara karşı gelme davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=15,986$; $p=0,000<0,05$).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yasalara karşı gelme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yasalara karşı gelme davranışının ergenlerin 33’ünde (%67,3) hiç olmadığı, 14’ünde (%28,6) arada bir, 2’sinde (%4,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen yasalara karşı gelme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yasalara karşı gelme davranışının ergenlerin 1’inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.64. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen Yasalara Karşı Gelme Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen yasalara karşı gelme davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	34	13	2	$X^2=15,986$ p=0,000
	Yüzde	69,4	26,5	4,1	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.64’de, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen yasalara karşı gelme davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($X^2=15,986$; $p=0,000<0,05$).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yasalara karşı gelme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yasalara karşı gelme davranışının ergenlerin 34'ünde (%69,4) hiç olmadığı, 13'ünde (%26,5) arada bir, 2'sinde (%4,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen yasalara karşı gelme davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, yasalara karşı gelme davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

4.4.5.9. İtaatsizlik Davranışı Düzeyi ile İlgili Ki-Kare Test Sonuçları

Tablo 4.65. Eğitim Öncesi Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen İtaatsizlik Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen itaatsizlik davranışı sıklık düzeyi			P
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	27	20	2	X ² =15,986 p=0,000
	Yüzde	55,1	40,8	4,1	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.65'de, eğitim öncesi çocuklar üzerinde gözlemlenen itaatsizlik davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=15,986; p=0,000<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen itaatsizlik davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, itaatsizlik davranışının ergenlerin 27'sinde (%55,1) hiç olmadığı, 20'sinde (%40,8) arada bir, 2'sinde (%4,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim öncesi üzerinde gözlemlenen itaatsizlik davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, itaatsizlik davranışının ergenlerin 1'inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

Tablo 4.66. Eğitim Sonrası Çocuklar Üzerinde Gözlemlenen İtaatsizlik Davranışı Sıklık Düzeyi İle Okula Devam Etme Durumu Arasında Anlamlı İlişkinin Ki-Kare Analizi ile İncelenmesi

Okula devam etme durumu		Eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen itaatsizlik davranışı sıklık düzeyi			p
		Hiç yok	Arada bir	Çok sık	
Evet	Sayı	27	20	2	X ² =15,986 p=0,000
	Yüzde	55,1	40,8	4,1	
Hayır	Sayı	0	0	1	
	Yüzde	0,0	0,0	100,0	

Tablo 4.66’da, eğitim sonrası çocuklar üzerinde gözlemlenen itaatsizlik davranışı sıklık düzeyi ile okula devam etme durumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (X²=15,986; p=0,000<0,05).

Okula devam eden ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen itaatsizlik davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, itaatsizlik davranışının ergenlerin 27’sinde (%55,1) hiç olmadığı, 20’sinde (%40,8) arada bir, 2’sinde (%4,1) çok sık olduğu görülmektedir.

Okula devam etmeyen ergenlerin eğitim sonrası üzerinde gözlemlenen itaatsizlik davranışı sıklık düzeyi incelendiğinde, itaatsizlik davranışının ergenlerin 1’inde (%100) çok sık olduğu görülmektedir.

5. TARTIŞMA

Şenocak'ın 2005 yılında yaptığı “Korunmaya Muhtaç Çocuklar: İstanbul yetiştirme yurtları üzerine bir alan araştırmasında; yetiştirme yurtlarında kalan çocukların çoğunluğunu erkekler oluşturduğu için, anketlerin %62,2'sini (97'si) erkek, %38,8'ini (59'u) kızlar ile yapmıştır. Ülke genelinde 109 yetiştirme yurdunda kalan 10.509 çocuğun 7.089'u (%67.5) erkek, 3420'si (32,5) kız çocuğudur. (28).

Verilerden anlaşılacağı gibi erkek çocukları kız çocuklarından fazladır. Türkiye'de erkek nüfusunun kadın nüfusundan fazla olması ve kız çocukların namus kaygısıyla aile dışında bakımının toplum yapımıza uygun olmaması bu oranı etkileyebilmektedir. Ayrıca erkek çocuklarının, en kısa yoldan işe girmeleri için ailelerin kurum bakımına bıraktıkları düşünülebilir.

Araştırmamıza konu olan “Isparta İli Yetiştirme Yurdu Bakımında Bulunan Çocukların Davranış Sorunları ve Yetiştirme Yurdu Personeline Yapılan Eğitimin Bu Sorunlar Üzerindeki Etkisi” adlı çalışmamızda ise adölesanların tamamı erkektir.

25.02.1988 tarih ve 3413 sayılı Kanunda “Kamu Kurum ve Kuruluşları reşit olana kadar Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından bakılan ve korunan çocuklar için her yılbaşındaki, hangi statüde olursa olsun serbest kadro mevcutlarının binde biri nispetindeki kısmını ayırarak bu çocuklar arasında yapılacak sınavda başarılı olanlar arasında atama yaparlar.” denilmektedir (29).

Çocukların yaşları büyüdükçe kurumdaki bulunma süreleri artmaktadır. Bunun sebebinin küçük yaştakilerin evlat edinme açısından tercih edilmeleri, çocuk evi ya da sevgi evlerine yerleştirmede öncelikli düşünölmelerinden kaynaklandığı öngörülmektedir.

Ankara İli içinde SHÇEK'e bağlı yetiştirme yurtlarında kalan 13-16 yaş grubu 166 ergen ile yapılan araştırmada ergenlerin %51,6 sının anne babası boşanmış ya da ayrı yaşamaktadır (30). Yılmaz 2008'deki araştırmasında korunmaya muhtaç çocukların %81,7'sinin anne ve babalarının sağ olduğunu ifade etmiştir (31). Isparta ili Yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların % 12'sinin annesinin ölü, babasının

yaşıyor, % 10'unun anne ve babasının her ikisinin de ölü, % 54'ünün anne babasının her ikisinin sağ, fakat ayrı yaşadığı, % 24'ünün anne babasının diğer durumunda olduğu görülmektedir. Görüldüğü gibi korunmaya muhtaç çocukların yarısından fazlasının anne babasının sağ olduğu, fakat ayrı yaşadıkları ve çocuklarını yanlarına almadıkları görülmektedir.

2008'de yapılan çalışmada kurum bakımındaki çocukların %89'unun akrabalık bağlantısının olduğu, %11'inin akrabalık bağlantısının olmadığı belirtilmiştir (31). Isparta ilinde ise araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların % 82'sinin akrabaya sahip olduğu, % 18'inin yakınının olmadığı görülmektedir.

Yıldırım (2005) çalışmasında Malatya ili yetiştirme yurdunda kalan çocukların %76,3'ünün ziyaretçilerinin olduğu, %23,7'sinin ise ziyaretçilerinin olmadığı bulunmuştur (32). Araştırmamızda ise yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların % 58'inin akraba veya yakınlarının yetiştirme yurdunu ziyaret ettiği, % 42'sinin ise ziyaretçilerinin olmadığı görülmektedir. Yıldırım (2005)'in çalışmasında yetiştirme yurduna giden ziyaretçilerin %74,1'inin anne, baba ve kardeşlerinin olduğu belirtilmiştir (32). Mayda ve ark. çalışmalarına göre yurttan kalan çocuklardan %38,7'sinin annelerinin yılda en az bir kere, %52,4'ünün babasının yılda en az bir kere ziyarete geldiği görülmektedir (33). Her iki araştırmada da yurttan kalanların ziyaretine en çok anne ve babalarının geldiği bulunmuştur. Isparta ilindeki yetiştirme yurdunda kalan çocukları ziyaret eden kişinin ziyaret sıklıkları incelendiğinde, % 3,4'ünün haftada bir, % 6,9'unun 15 günde bir, % 17,2'sinin ayda bir, % 13,8'inin üç ayda bir, % 58,6'sının daha uzun sıklıklarla yetiştirme yurdunu ziyaret ettiği görülmektedir.

Saraç (2011)'in çalışmasında göre Isparta Merkez Çocuk yuvasında çocukların %97,6'sı izne gittiği belirtilmiştir (3). Bu çocukların % 68,3'ünün dini bayram ve okul tatillerinde izne gittiği görülmektedir. Araştırmamızda Isparta ili yetiştirme yurdunda kalan çocukların 10'unun (% 25) ara sıra, 9'unun (% 22,5) ayda bir, 15'inin (% 37,5) tatilde, 6'sının (% 15) sık sık izne gittiği görülmektedir.

Saraç (2011)'in "Yetiştirme Yurdunda Yaşayan Çocukların Genel Ruh Sağlığı Durumlarının Belirlenmesi" adlı araştırmasında yetiştirme yurdundaki

çocuklardan % 45,8'inin 1-3 arası kardeşe sahip, % 54,2'sinin 4 ve daha fazla kardeşe sahip olduğu görülmektedir. Kardeşi ile görüşen çocukların yüzdesi % 30,8'dir (3). Isparta ili yetiştirme yurdunda yapılan araştırmamızda ise çocukların % 80'inin kardeşinin olduğu görülmektedir. Kardeş sahibi olan çocukların kardeş sayıları incelendiğinde %32,5'inin tek kardeş, %27,5'inin 2 kardeş, %40'ının 3 ve daha kardeş sahibi olduğu görülmektedir. Çalışmamıza konu çocukların kardeşleriyle görüşme yüzdeliği ise %85'dir.

Aşık (2006)'nın yüksek lisans tezinde Bolu il merkezindeki Kız Yetiştirme Yurdunda ve Düzce il merkezindeki Erkek Yetiştirme Yurdunda kalan 12-19 yaş grubu gençlere yapılan çalışmada; koruma altında kardeşi olduğu (%54,7), koruma altında kardeşi olan ergenlerin yarısının (%51,2) kardeşi ile aynı yurttan olduğu belirlenmiştir (34). Araştırmamızda ise yetiştirme yurdunda kalan çocukların %15'inin kardeşinin koruma altında, %10'unun anne veya babasından birinin yanında ve % 75'inin başka yerde yaşadığı görülmektedir. Yani çalışmamızda yurttan kalan çocukların kardeşlerinin büyük çoğunluğu koruma altında değildir. Koruma altında olan çocuklarının %50'sinin kardeşi de aynı yurttan kalmaktadır. Koruma altında kardeşi olan ergenlerin aynı yurttan kalmaları, problemlerle baş etmede kardeşlerin birbirine destek olmaları açısından önemli görülmektedir.

Karadağ (2008)'in Ankara'da bulunan yetiştirme yurtlarında yaşayan adölesanlarda sosyo-demografik özelliklerin ve fiziksel aktivite düzeyinin ruhsal belirtiler ve yaşam kalitesi açısından değerlendirilmesi adlı çalışmada adölesanların, buldukları yurda gelmeden önce nerede yaşadıkları sorulmuş, genel toplamın % 63'ünün başka yurt veya yuvada, % 27,3'ünün çekirdek aileleri ya da ailelerinden biri ile, %5,5'inin akrabalarının yanında yaşadıklarını belirtmişlerdir (35). Araştırmamıza konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların yetiştirme yurduna gelmeden önce % 14'ünün annenin yanında, % 16'sının babanın yanında, % 2'sinin başka yuvada, % 2'sinin yakın akrabada, % 66'sının başka yerde kaldığı görülmektedir.

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların % 88'inin yurdunda kendine ait sürekli kullandığı özel eşyasının olduğu görülmüştür. Daha

önce yapılan araştırmalarda bu araştırma maddesiyle ilgili araştırmanın olmaması kıyaslama açısından kısıtlıklar doğurmuştur.

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların % 38'inin 1-3 yıl arası, % 62'sinin 4-6 yıldır yetiştirme yurdunda kaldığı görülmektedir. Çocukların yaşları büyüdükçe kurumdaki bulunma süreleri artmaktadır. Bunun sebebinin küçük yaştakilerin evlat edinme açısından tercih edilmeleri, ocuk evi ya da sevgi evlerine yerleştirmede öncelikli dşnlmelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Isparta'da 2008 senesinde ocuk Evleri Koordinasyon Merkezi Müdürlüğü kuruldu ve ocuk evleri kiralanmaya başlandı. 2012 senesinde tüm Türkiye de Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri tarafından taşralarda ocuk evleri (0-18 yaş) apartman tipi bakıma ve sevgi evleri olarak villa tipi bakıma çevrilmiştir. Bu yeni sistemle yurt tipi yetiştirme ve ocuk yuvaları tamamen sona ermiştir ve yetiştirme yurtlarında yaşanılan sorunlar da büyük oranda azalmıştır.

Apartman tipi sevgi evlerinde kalan korunmaya muhtaç çocuklarda uyum problemi varsa villa tipi olan sevgi evlerine ynlendiriliyorlar. Evlerde 6 kişilik gruplar halinde kalıyorlar. Bu gruplar aynı ortak özellikte ki çocuklar tarafından oluşturuluyor. Sevgi evleri devlet arazilerinden alınarak yapılıyor.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Yetiştirme yurdunda kalan çocukların davranış özellikleri incelenip ortaya çıkan sorunların tespit edilmesi ve bu tespitlere göre yetiştirme yurdunda çalışan personele eğitimler verildiği görülen bir çok araştırma bulunmaktadır. Araştırmamızda Isparta yetiştirme yurdu personeline yapılan eğitimin çocuklar üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Ölçek olarak M.Rutter ve Bill Yule'nin geliştirmiş olduğu davranış skalası ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların % 30'unun 12-15, % 56'sının 16-19, % 14'ünün 20 ve üstü yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu çocukların yarısından fazlasının anne ve babasının ikisinin de sağ, fakat ayrı yaşadığı görülmüştür. Çocukların % 82 oranında büyük çoğunluğunun herhangi bir yakınının olduğu görülmektedir. Çocukları yetiştirme yurdunda ziyarete gelen kişilerin oranı ise %58'dir. Ziyarete giden kişilerin % 58,6'sı uzun zaman sıklıklarında çocuğu ziyaret ettiği görülmektedir. Yetiştirme yurdundaki çocukların % 80'inin herhangi bir yakınının yanına izne gittiği görülmektedir. İzne giden çocukların izne gitme sıklıkları incelendiğinde, % 37,5'inin tatilde, % 25'inin ara sıra, % 22,5'inin ayda bir, % 15'inin sık sık herhangi bir yakınına izne gittiği görülmektedir.

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların % 80'inin kardeşlerinin olduğu, % 32,5'inin 1, % 27,5'inin 2, %40'ının 3 ve daha fazla kardeşe sahip olduğu görülmektedir. % 75 oranında çocuğun kardeşlerinin anne, baba, yuva, yetiştirme yurdu haricinde bir yerde yaşadığı görülmektedir. Kardeş sahibi çocukların %85'i kardeşleriyle görüşmektedir.

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda yaşayan çocukların % 88'inin yurdunda kendine ait sürekli kullandığı özel eşyasının olduğu görülmektedir. Çocuklardan % 38'inin 1-3 yıl, % 62'sinin 4-6 sene süredir yetiştirme yurdunda kaldığı görülmektedir. Çocukların yetiştirme yurduna gelmeden önce % 14'ünün annesinin yanında, % 16'sının babasının yanında, % 4'ünün başka yuvada veya

yakın akrabada, % 66'sının başka yerlerde kaldığı görülmektedir. Çocukların tamamına yakını okul hayatına devam etmektedir.

Yetiştirme yurdunda görevli personele verilen eğitim öncesi ve sonrasında çocuklarda gözlemlenen davranış değişiklikleri incelendiğinde, davranış düzeyleri ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Araştırmamızda yetiştirme yurdu koruması altında olan çocuklar üzerinde gözlemlenen eğitim öncesi ve eğitim sonrası davranış sorunu düzeylerinin tanımlayıcı değişkenlere göre ki-kare analizi ile incelenmiştir. Bu analiz sonucunda eğitim öncesi gözlemlenen davranış düzeyleri istatistiksel açıdan anlamsız, fakat eğitim sonrası gözlemlenen davranış düzeyleri istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuş ve test sonuçları oldukça uyumlu durum olarak adlandırılmıştır. Çalışmamızda yaş grubu, herhangi bir kimsenin yanına izne gitme durumu, yetiştirme yurdunda gelmeden önce kaldığı yer gibi araştırma sorularına verilen yanıtlarla davranış skalası ölçeği arasında yapılan ki-kare analizi sonuçlarında istatistiksel açıdan istediğimiz sonuçlar yani eğitim öncesi ve sonrası istatistiksel anlamlılar elde edilmiştir.

Eğitim öncesi gözlemlenen davranış düzeyleri ile araştırma için istenilen sorular arasındaki ki-kare analizi sonuçlarında elde edilen istatistiksel açıdan anlamlı sonuçlar, eğitim sonrası gözlemlenen davranış düzeyleri ile araştırma için istenilen sorular arasındaki ki-kare analizi sonuçlarında elde edilen istatistiksel açıdan anlamlı sonuçları çalışmamız için değişmeyen durum (normal durum) olarak isimlendirdik. Bu durum da yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden kişinin ziyaret sıklığı, kardeşlerinin olma durumu, yetiştirme yurdunda gelmeden önce kaldığı yer, okula devam etme durumu değişkenleri ile yapılan ki-kare analizlerinde görülmüştür. Ve sonuç olarak verilen eğitimin önemli farklıklarının yurtda kalan öğrenciler üzerinde olumlu etkilerinin yansıdığı anlaşılmaktadır.

ÖZET

Yetiştirme Yurdunda Bulunan Çocukların Davranış Sorunları ve Yetiştirme Yurdu Personeline Yapılan Eğitimin Bu Sorunlar Üzerindeki Etkisi

Bu çalışmada; Isparta Merkez Yetiştirme Yurdunda bulunan 13-18 yaş arasında korunmaya muhtaç çocukların davranış sorunlarını belirlemek, bu sorunlara etki eden faktörleri tespit etmek ve personele yapılan eğitimin çocukların davranış sorunlarına olan etkisini belirlemek, sonuçlar doğrultusunda gerekli niteliklere sahip personel profiline ulaşmada katkı sağlamak amaçları hedeflenmiştir.

Yetiştirme Yurdunda bakım altında olan çocuklardan, en az bir senedir kurum bakımında olan ve zihinsel özürlü olmayan 50 erkek çocuk araştırmaya alınmıştır. Sosyo-demografik özellikleri ve davranış sorunu puanları tespit edilmiştir. Kurum personeline yapılan eğitimden 2 sene sonra, davranış sorunları puanları tekrar ölçülmüştür ve bütün çocuklara tekrar ulaşılmıştır.

Araştırmaya konu olan yetiştirme yurdunda bakım altında olan çocukların tamamı erkektir. Bu çocukların yarısından fazlasının anne ve babası sağ, fakat ayrı yaşadığı görülmüştür. % 80'inin kardeşleri vardır, çoğunluğunun bakıma alınma sebebi aile birliğinin bozulmasıdır. Çocukların % 88'inin yurdunda kendine ait sürekli kullandığı özel eşyasının olduğu görülmektedir. Çocukların tamamına yakını okul hayatına devam etmektedir.

Çalışmamızda yaş grubu, herhangi bir kimsenin yanına izne gitme durumu, yetiştirme yurduna gelmeden önce kaldığı yer gibi araştırma sorularına verilen yanıtlarla davranış skalası ölçeği arasında yapılan ki-kare analizi sonuçlarında istatistiksel açıdan istediğimiz sonuçlar elde edilmiştir. Sonuç olarak personel eğitimi yararlı olmuş ve çocukların davranışlarında olumlu gelişmeler görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Yetiştirme yurdu, davranış sorunu puanı, ki-kare analizi, personel eğitimi.

ABSTRACT

Behavior Problems of Children in the Institutionalized Orphanage Dormitory and the Training Benefits of the Caregivers on the Behavioral Improvement of Orphans.

In this study; It is aimed to determine behavior problems of orphanage children ages between 13 and 18 who were in municipal protection facility at Central Orphanage Dormitory, Isparta. To find out the factors affecting these problems and determine the effect of education on the personnel who were assisting these children to improve their behavior problems. This study allowed us to see whether the personnel who were trained had better qualification profile to assist the children.

There were 50 boys who were given institutional care and lived in the dorm at least one year, and they did not have any mental disability. Socio-demographic characteristics and behavior problem scores were determined. The scores were measured after 2 years of training of the staff of the dormitory, and all the children were later contacted for the questionnaire.

All the children under the child care were male. More than half of their mothers and fathers were alive, but separated. 80% of them had brothers and sisters, and most of them were under care because their parents were separated. It was documented that 88% of them had their own personal belongings and almost all the children in the orphanage dorm continued their education.

In this research, we obtained statistically desired results through behavior scales using chi-square statistics analysis between the responses given to the questionnaires such as the age group, the status of visiting and staying with anyone else outside the dorm and the place where they had stayed before they came to the institutional place. As a result of this experiment, it is revealed that caregiver staff training has been very beneficial and positive in boosting behaviors of the orphanage children.

Key Words: Orphanage institutional dormitory, behavior problem scores, chi-square analysis, personnel training.

KAYNAKLAR

1. Çukur A. Kurum bakımı altında bulunan okul öncesi dönemi çocukların bilişsel gelişim düzeylerinin incelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bilim Uzmanlığı Tezi, Ankara, (Tez Danışmanı: Doç.Dr. Nergis Güven), 1994.
2. Aslan B. Kurum bakımında bulunan korumaya muhtaç çocukların davranış sorunları (Adana ilinde bir araştırma). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, (Tez Danışmanı: Prof. Dr. Beril Tufan), 1997.
3. Saraç A. Çocuk yuvası bakımında bulunan çocukların davranış sorunları ve çocuk yuvası personeline yapılan eğitimin bu sorunlar üzerindeki etkisi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Isparta, (Tez Danışmanı: Doç.Dr. A.Nesimi Kişioğlu), 2011.
4. Yörükoğlu A. 2-24 Yaş Gençlerin Sosyo-Ekonomik Sorunları. Ankara: MEGS Bakanlığı Yayınları, 1986.
5. Balabanlı F. Öğretmen lisesinde okuyan öğrencilerin kişisel ve sosyal uyum düzeylerini etkileyen bazı etmenler. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1990.
6. Çağlar D. Uyumsuz Çocuklar ve Eğitimi. Ankara: A.Ü.Eğitim Fakültesi Yayınları, 1974.
7. Yavuzer H. Çocuk Psikolojisi. İstanbul: Remzi Kitabevi, 2007.
8. Yörükoğlu A. Gençlik çağı: Ruh Sağlığı ve Sorunları. İstanbul: Özgür Yayın Dağıtım, 1990.
9. Resmi Gazete. 2827 Sayılı Nüfus Planlaması Hakkında Kanun. 27 Mayıs 1983, Sayı:18059.
10. Ünlü E. Korunmaya muhtaç çocuklar için kurum bakımı örneğinde sosyal hizmette bir değerlendirme araştırması. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, (Tez Danışmanı: Doç. Dr. Sema Kut), 1987.
11. Bıyıklı L. Korunmaya muhtaç çocukların gelişim ve uyum sorunları. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 1976.
12. Bıyıklı, L. Yetiştirme yurduna yuvadan gelen 7-11 yaş çocuklarının zihinsel ve psiko-sosyal gelişimlerinin incelenmesi. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Yayınlanmamış Doçent Tezi, Ankara, 1982.

13. Demirbilek S. Korunmaya muhtaç gençlerin topluma kazandırılmasında yetiştirme yurtları. Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi. 2000; 15(2): 138-140.
14. Şenocak H. Korunmaya muhtaç çocuklara sağlanan bakım yöntemleri. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi. 2006; 51(2): 177-228.
15. Enç M, Çağlar D, Özsoy Y. Özel Eğitime Giriş. Ankara: Ankara Üni. Eğt. Fak. Yayınları, 1981.
16. Güran N. Çocuk için kurum bakımı ve bir araştırma. Sosyal Hizmet Dergisi, 1971; 1(1): 4-8
17. Resmi Gazete. Yetiştirme Yurtlarının Kuruluş ve İşleyişine İlişkin Yönetmelik. 13 Kasım 1995, Sayı:22462.
18. Şenocak H. Korunmaya Muhtaç Çocuklara Sağlanan Bakım Yöntemleri. Kocaeli, 2010.
19. Milli Eğitim Bakanlığı Mevzuat. Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği. 2008.
20. Cılga İ. Gençlik ve Yaşam Niteliği. Ankara: Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, 1994.
21. Yörükoğlu A. Gençlik Çağı. İstanbul: İş Bankası Yayınları, 1987.
22. Geçtan E. Çağdaş Yaşam ve Normal Dışı Davranışlar. İstanbul: Maya Yayıncılık, 1982.
23. <http://www.koruyucuaille.gov.tr/koruyucu-aile-hizmetinin-onemi>, (Erişim tarihi: 15 Aralık 2013)
24. Berber G. 16-20 yaş arasındaki korunmaya muhtaç gençlerde benlik gelişimi ve personel tutumu. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1986.
25. 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, Madde: 307, Tek başına evlat edinme.
26. 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, Madde: 313, Erginlerin ve kısıtlıların evlat edinilmesi.
27. 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu, Madde: 306, Birlikte evlat edinme.
28. Şenocak H. Korunmaya muhtaç çocuklar: İstanbul yetiştirme yurtları üzerine bir alan araştırması. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul, 2005.
29. Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu 2009 Yılı Faaliyet Raporu. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Ankara, 2010.

30. Çaman ÖK, Özcebe H. Ankara’da yetiştirme yurdunda yaşayan ergenler: ruhsal belirtileri, fiziksel etkinlik düzeyi, ilişkili etkenler. Türk Psikiyatri Dergisi, 2011; 22(2): 93-103.
31. Yılmaz H. Atatürk çocuk yuvasında kalan ilkököl çocuklarının beslenme durumunun saptanması ve bu çocukların boy uzunluklarının ve vücut ağırlıklarının standartlarla karşılaştırılarak değerlendirilmesi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2008.
32. Yıldırım A. Kurum bakımında olan ve ailesi ile birlikte kalan 13-18 yaş arası çocuklarda sürekli öfke ile depresyon düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, (Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Ahmet Tefvik Ozan), 2005.
33. Mayda AS, Sumer H, Korkmaz A. Sivas yetiştirme yurdunda kalan çocukların fizik, sosyal ve psikolojik durumlarının aile yanında kalan çocuklarla karşılaştırılması. Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı Dergisi, 1997; 1:13-21.
34. Aşık E. Yetiştirme yurdunda kalan gençlerin ergenlik sorunları ve baş etmeleri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bolu, (Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Fatma (Yılmaz) Akıncı), 2006.
35. Karadağ Ö. Ankara’da bulunan yetiştirme yurtlarında yaşayan adölesanlarda sosyodemografik özelliklerin ve fiziksel aktivite düzeyinin ruhsal belirtiler ve yaşam kalitesi açısından değerlendirilmesi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2008.

EKLER

Ek 1. Anket Formu

BÖLÜM I

Isparta İlindeki Kurum Bakımında Bulunan 13-18 Yaş Grubundaki Ergenlerin
(Gençlerin) Sosyal Uyum ve Davranış Sorunlarına Yönelik Görüşme Formu

Anket Birim No: .....

1. Grup öğretmenin adı ve soyadı:
2. Çocuğun adı ve soyadı:
3. Kaç yaşında:
4. Cinsiyeti nedir?
( )Kız ( ) Erkek
5. Anne ve babası ile ilgili aşağıdaki durumlardan uygun olan birini işaretleyin.
( ) Annesi ölü, babası yaşıyor
( ) Her ikisi de ölü,
( ) Her ikisi de sağ, fakat ayrı yaşıyorlar
( ) Diğer (belirtiniz).....
6. Herhangi bir yakını var mı?
( ) Evet ( ) Hayır (Cevabın hayırsa 8. soruya geç)
7. Bunlar kimlerdir?
.....
8. Yuvada/yetiştirme yurdunda çocuğu ziyaret eden var mı?
( ) Evet ( ) Hayır
9. Çocuğu yuvada/yetiştirme yurdunda kimler ziyaret ediyor?

10. Ziyaret eden kişi kaç günde bir ziyaret ediyor?
 ( ) Haftada bir ( ) Üç ayda bir
 ( ) 15 günde bir ( ) Diğer (belirtiniz)
 ( ) Ayda bir
11. Herhangi bir kimsenin yanına izne hiç gidiyor mu?
 ( ) Evet ( ) Hayır (Cevabın hayırsa 14. soruya geç)
12. İzne ne sıklıkla gidiyor?
13. Kimin yanına gidiyor?
14. Kardeşleri var mı?
 ( ) Evet ( ) Hayır (Cevabın hayır ise 19.soruya geç)
15. Kaç kardeşler?
16. Kardeşleri kimin yanında ve nerede kalıyor?
 ( ) Bu yuvada
 ( ) Yetiştirme yurdunda
 ( ) Başka yuvada
 ( ) Annenin yanında
 ( ) Babanın yanında
 ( ) Evlat edinilmiş
 ( ) Koruyucu ailede
 ( ) Diğer (belirtiniz).....
17. Kardeşleriyle hiç görüşüyor mu?
 ( ) Evet ( ) Hayır (Hayır ise 19. soruya geç)
18. Ne zaman görüşür?.....
19. Yuvada/yetiştirme yurdunda kendine ait sürekli olarak kullandığı özel eşyası var mı?
 ( ) Evet ( ) Hayır (Hayır ise 21. soruya geçiniz)
20. Hangi eşyaları özel olarak kullanıyor?
21. Yuvada/yetiştirme yurdunda kaç yıldır kalıyor?

22. Yuvaya/yetiştirme yurduna gelmeden önce nerede kalıyordu?

- Annenin yanında
 Babanın yanında
 Başka yuvada
 Bilmiyorum
 Yakın akrabalarında
 Diğer (belirtiniz) .....

23. Okula devam ediyor mu?

- Evet Hayır

(Okula devam eden öğrenciler 24. ve 25. soruları yanıtlamayacak)

24. Yurtta işyeri ve atölye var mı?

- Evet Hayır

25. Atölyeye dışarıdan gelip de birlikte çalışan başka çocuklar var mı?

- Evet Hayır

BÖLÜM II

Aşağıda ergenler (gençler) tarafından sıklıkla gösterilen davranış sorunları yer almaktadır. Her davranış sorununun karşısında üç sütun vardır. “Çok sık”, “Arada bir” ve “Hiç yok”. Şayet ergen davranışı sürekli gösteriyorsa 1.sütun olan “Çok sık” kutusunu işaretleyiniz. Eğer ergen ender veya arasıra gösteriyorsa 2.sütun olan “Arada bir” kutusuna “x” işarete koyunuz. Şayet ergen o davranışı göstermiyorsa “Hiç yok” kutusunu işaretleyiniz.

Duyarlılığınızdan dolayı teşekkür ederim

Davranış sorunu çeşitleri	Sıklık Derecesi	3	2	1
		Çok sık	Arada bir	Hiç yok
1. Kavgacılık		( )	( )	( )
2. Yurttan kaçma		( )	( )	( )
3. Okul ve işten kaçma		( )	( )	( )
4. Hırsızlık		( )	( )	( )
5. Tahripkarlık		( )	( )	( )
6. Saldırganlık		( )	( )	( )
7. Tırnak yeme		( )	( )	( )
8. Altını ıslatma		( )	( )	( )
9. Homoseksüellik		( )	( )	( )
10. Yalancılık		( )	( )	( )
11. Alkollü içki kullanma		( )	( )	( )
12. Sigara içme		( )	( )	( )
13. Utangaçlık		( )	( )	( )
14. Parmak emme		( )	( )	( )
15. Tik geliştirme		( )	( )	( )
16. Yasalara karşı gelme		( )	( )	( )
17. İtaatsizlik		( )	( )	( )

Ek 2. İzin-Valilik

T.C.
ISPARTA VALİLİĞİ
İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.SÇE.4.32.00.00- 774.03 - 6523
Konu : Eğitimsel Tez Çalışması

09 Kasım 2009

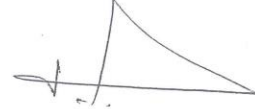
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİNE
(Tıp Fakültesi Dekanlığı)

İlgi: 06/11/2009 tarihli ve 3990 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile kuruluşlarımızdan Çocuk Yuvası ve Yetiştirme Yurdu Müdürlüğü personeline yönelik eğitimsel tez çalışması yapmak üzere izin talep edilmektedir.

İlgili personele çocukların büyüme ve gelişimlerine katkı sağlaması amacıyla yapmak istediğiniz eğitim çalışması Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Melek GÖK
İl Müdür Vekili

Ek 3. Özgeçmiş Formu

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı:	İsmail Emre	Soyadı:	Alp
Doğum Yeri:	Isparta	Doğum Tarihi:	29.05.1984
Uyruğu:	TC	Tel:	05064746922
Email:	emrealp32@gmail.com		

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurum	Mezuniyet Yılı
Yüksek Lisans	Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı	2018
Lisans	Ankara Üniversitesi Sağlık Eğitim Fakültesi Sağlık Eğitimi Bölümü	2006
Lise	Isparta Milli Piyango Anadolu Lisesi	2002

İş Deneyimi

Görev Ünvanı	Atama Alanı	Görev Yeri	Süre (yıl-yıl)
Öğretmen	Sağlık Hizmetleri	Durağan Anadolu Sağlık Meslek Lisesi	12 ay (2009-2011)
Öğretmen	Sağlık Hizmetleri	Isparta Lokman Hekim Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	90 ay (2011-2018)